

Szerkesztőség
 Arad, Acser-palota.
Kiadóhivatal:
 Bulv. Regele Ferdinand 22.
 (József főherceg-ut.)
 (Aradi Nyomda Vállalat.)
 Sürögnyom: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 151.
 Egyes szám ára 2 lel, vasárnap
 3 lel. Buorestiben 50 banival
 több.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

BELYBEN ÉS VIDEKEN:
 Egész évre ... .. 4:0 Lel.
 Fél évre ... .. 2:40 Lel.
 Negyed évre ... .. 1:20 Lel.
 Havonta ... .. 40 Lel.
 Hirdetések díjazás szerinti
 Megjelenik naponta reggel.

Felelős szerkesztő
Károly József.

A magyar nyelv

nem idegen nyelv a román állam-
 ban. Ezt a tényt, amit a trianoni
 békeszerződés és a gyulafehérvári
 határozatok megerősítettek, most
 hivatalosan elismerte az igazság-
 ügyminiszter, tehát a hivatalos Ro-
 mánia egy felelősségteljes szemé-
 lye is. Florescu igazságügyminisz-
 ter már hónapok óta húzódo köz-
 igazgatási regénynek tett pontot a
 végére, amikor döntést provokált
 abban a kérdésben, hogy idegen
 nyelvnek tekinthető-e a magyar
 nyelv. Ismeretes, hogy a városok-
 nak jogot adott az állam, hogy az
 új cégtáblaadó kapcsán magas adó-
 val illessék azokat a cégeket, ame-
 lyek idegen nyelvű cégfeliratokat
 illesztenek üzletük fölé. Egyes vá-
 rosok a magyar nyelvet is idegen
 nyelvnek tekintették és hatalmas
 adóval terhelték meg a cégeket és
 árújukat magyarul is hirdető ma-
 gyar és román kereskedőket. Az
 erdélyi sajtó és köztük a Köz-
 löny számtalanszor tette szavá ezt
 a visszasságot, mert Romániában,
 de különösen Erdélyben igazán
 nem tekinthető idegennek a ma-
 gyar kisebbség, amely adót fizet,
 hozzájárul a közterhek viselésé-
 hez, katonáskodik, gyakorolja al-
 kotmányos jogát és résztvesz a
 konszolidáció munkájában.

Romániát a békeszerződés új
 helyzet elé állította. A hatalmasan
 megnagyobbodott állam népkétszáz
 ségeket is kapott, közöttük két mil-
 lió magyart. Ezt a két millió em-
 bert csak nem lehet idegennek te-
 kinteni az új Romániában! Hisz a
 legelőkelőbb román politikusok szá-
 jából ugyancsak sürin jelennek
 meg nyilatkozatok, hogy a ma-
 gyar kisebbség mennyire produk-
 tiv és komoly nép, milyen értékes
 tagjai vannak. Felelős állásban le-
 vő államférfiak nyilatkozatait idéz-
 hetjük, akik nyíltan megmondot-
 ták, hogy a reneszánszát élő Ro-
 mániának szüksége van a magyar
 ság támogató munkájára. Minden-
 nél erősebben aláírásztja ezt az,
 hogy a magyar kisebbség a ható-
 ságok előtt saját anyanyelvén be-
 szélhet, iskoláiban anyanyelvén ta-
 níthat. Önmagától értetődik tehát,
 hogy a kereskedő árúját az állam
 nyelve mellett magyar nyelven is

hirdetheti, anélkül, hogy idegennek
 tekintenek és hogy horribilis adó-
 val sújtják ezért.

Az igazságügyminiszter rende-

Miniszterlátogatás Nagyváradon

(Egy kofa rászólt a miniszterelnökre.)

Oradeamareről (Nagyváradról)
 telefonálják: Az éjszakai gyorsvo-
 nathoz kapcsolt szalonkocsijában
 érkezett meg Oradeamarera Bra-
 tianu miniszterelnök, Mosoiu köz-
 lekedésügyi miniszter társaságá-
 ban. A rendőrség, Catana rendőr-
 prefektus vezetése alatt, a gyorsvo-
 nat megérkezésekor elzárta a
 pályaudvart. A miniszterelnök és
 a közlekedésügyi miniszter az éj-
 szakát a szalonkocsiban töltötték.
 Hajnali öt órakor megélnékült a
 szalonkocsi és rövid idő múlva lát-
 ható lett a vasúti kocsijában
 Bratianu miniszterelnök hatalmas
 alakja. A miniszterelnök a vasúti
 étterembe tartott, akit pár perc
 múlva követett Mosoiu közleke-
 désügyi miniszter. A feldiszitett
 étteremben Ciorogaru püspök,
 Munteanu hadügyi államtitkár,
 Hodor Victor dr. vármegyei pre-
 fektus, Olteanu tábornok, Buciuco
 polgármester, Hoványi jogakadé-
 miai dékán, Meculescu képviselő
 több előkelő notabilitás várta a
 vendégeket. A miniszterelnök
 megérkezése után hosszasan el-
 beszélt a fogadására megie-
 lent urakkal. Majd a pályaudvar
 előtt várakozó autójába szállt és
 kíséretével együtt a város megte-
 kintésére indult.

lete egyelőre csak Kolozsvárra ér-
 kezett le, de meg fog érkezni min-
 den városba és nyelvének elismeré-
 se elégtétel lesz a magyarságnak.

A program első pontja a volt
 Kadettiskola meglátogatása volt,
 ahol a miniszterelnök megvizsgál-
 ta, hogy a hatalmas épület meiv-
 nyiben volna alkalmas polgári s-
 kola, vagy ezvetem céljaira. On-
 nan a csendőrskola és a katonai
 gyakorlótér megtekintésére in-
 dultak. Ezután felkereste a minisz-
 terelnök Gara Mihály szobrász-
 művész műtermét, ahol megnézte
 Ferdinánd király készülő lovas-
 szobrát. A várépület megvizsgálá-
 sa után, a miniszterelnök autójá-
 val visszatért a városba, ahol a
 nagypiac téren leszállt gépkocsi-
 járól és a piacon hosszabb sétát
 tett.

Ezután egy régiségkereskedőt
 keresett fel, ahol egyet-mást vá-
 sárolt. A miniszterelnök és a köz-
 lekedésügyi miniszter ezután bi-
 harmegyei útjának első állomásá-
 ra utazott.

A radnai templomszentelés ünnepe.

(A második nap. :- Több mint tizezer zarándok
 Radnán. :- Pápai áldást osztott az apostoli
 kormányzó. :- A társadalom áldozatkészse-
 ge. :- Kétmillió leiba került az ujjáépítés.)

(A Közlöny kiküldött munká-
 társától.) Még az éjszaka fekete
 köpenye burkolta be a radnai kegy-
 templom hatalmas épülettömbjét,
 de már az ajtatos hívők Szűz Má-
 ria kép előtt térdelve, szent zso-
 lozsmákat énekelve várták a pár-
 kádó hajnalt. A kegytemplom söté-
 tét szűkítte beleszűkült a haj-
 nali égboltozatba és a kivilágított
 ablakszemek előtt örökös szentek
 szobrai lábánál imbolygó fényel
 égtek a gyertyák.

Az első nap ünnepeit a
 kegytemplom történetében nagy-
 jelentőségű események fejezték
 be. Csodatevő Szűz Mária képét,

amelyet utóbbára ezélett harminc
 évvel vittek ki a templom ajtaján,
 ismét levették díszes emelvényé-
 ről és hálaadó körmenettel vitték
 ki a templom előtti térre. A kegy-
 képet Pestl Emánuel páter, házfő-
 nök Páter Ignác, gyulafehérvári
 házfőnök, Páter Kolozs kaplomi
 házfőnök és Raab Ottmár ferenc
 rendi szerzetes vitték feldiszitett
 emelvényen. A körmenet után víz-
 szahelyezett kép előtt egész éjsza-
 ka virrasztottak a hívők. A nagy-
 misék vasárnap reggel négy óra-
 kor kezdődtek. Az első misét Pá-
 ter Kolozs ferencrendi szerzetes
 mondotta. Utána Sibig glogováci

esperes, majd Páter Páter Ottmár
 ferencrendi szerzetes, dr. Fa-
 ragó János temesvári teológiai ta-
 nár, Magyary Pál apátkanonok,
 Kayser Lajos temesvári prépost-
 kanonok, végül dr. Karácsonyi Já-
 nos nagyváradai nagyprépost, c.
 püspök, mondták misét. Reggel
 4 órától 10 óráig bugott az orgona,
 amelynek hangjaiba belevegyült a
 hívők szent éneke.

Reggel valamivel nyolc óra
 előtt megkondultak a kegytemp-
 lom harangjai, befutott a radnai
 állomásra az aradiak nyolc kacs-
 ból álló első különvonata. Utána
 harminc perccel később megérke-
 zett a második különvonat is. A
 két különvonattal majdnem kilenc
 százan jöttek át Aradról Radná-
 ra. Az aradi híveket dr. Lakatos
 Ottó aradi plébános vezette. Az
 állomástól zsolótárolkat énekelve
 haladtak a kegytemplom felé, ahol
 már várták őket az aradi Élő Ró-
 zsaifiléz Társulat tagjai. Reggeli
 mise után az aradi hívek dr. La-
 katos Ottó vezetésével felmentek
 a Kálvárián a Golgotára.

Délelőtt tíz órakor Pacha Ágost
 ton apostoli kormányzó, magyar
 és németnyelvű szentbeszédet mon-
 dott, amely után az összes hívek a
 templom előtti térre vonultak és
 Pacha Ágoston apostoli kormány-
 zó pápai áldást osztott a hívőkre.

Delet harangoztak már, ami-
 kor az ünnepek délelőtti szertar-
 tásai véget értek. A kolostorban
 díszbéd volt, amelyen részt vett
 Pacha Ágoston apostoli kormány-
 zó és az ünnepeken megjelent
 papi méltóságok és világi előkelő-
 ségek. Délután három órakor meg-
 kezdődött a vacsere, amely az
 esti órákig tartott. Délután három
 negyed négy órakor Pacha Ágost-
 ton apostoli kormányzó kíséreté-
 vel együtt autómobilon visszautaz-
 zott Temesvárra.

A két napig tartó hálaadó ün-
 nepek alatt hullámozottak Rad-
 na utcát a messze városokból és
 falvakból megjelent római katoli-
 kus hívők. Az ünnepekre
 több mint tizenkétezer ember
 jött Radnára. A hívők legnagyobb
 része gyalog zarándokolt a szent
 helyre, hogy lerőjja hálaát a kegy-
 templom ujjáépítéséért. Az első

bucsusok pénteken este Óbesenyőről érkeztek meg, akiket a gatafajai, glagováci, újszertarnai, majd szombaton a magyarpécskai, aradi, temesvári, ujaradi, vingarai, parádi, uipalotai, zimándujfalvi bucusok követtek. Vonatokon is számos községből és városból érkeztek zarándoklók Radnára.

A radnai kegytemplom újjáépítése érdekében megmozdult Erdély egész lakossága. Felekezeti különbség nélkül küldtek adományokat Erdélyből. A radnai kegytemplom újjáépítése összesen két millió lejt tett ki. Még csak 350 ezer lejt hiányzik, hogy együtt legyen a teljes összeg. Az ünnepségek két napja alatt olyan szeretettel és önfeláldozóan nyilvánult meg a hívők áldozatkészsége, hogy remény van arra, hogy igen rövid időn belül együtt lesz az építési költségek teljes összege.

A háromnapos hálaadó ünnep rendezésében, rendezésének irányításában **Olasz Dajos** pécskai kerületi főesperes végzett agilis és körültekintő munkát és fáradhatatlanul dolgozott mellette a ferenc-rendi kolostor összes szerzetesei. Az aradi hívők két különvonattal jöttek vissza Aradra Lakatos Ottó dr. plébános vezetésével és estig lassanként elcsendesült a radnai bucsujárárhely környéke. Az összegyűlt hívek ezrei visszatértek otthonaikba és a radnai kegytemplom ismét a régi fényében emelkedik a domotyon és hirdeti az em berek áldozatkészségét és az Isten dicsőségét. (p. g)

Országos katolikus nagygyűlés Budapesten. (Éles támadások a liberalizmus ellen.)

Budapestről táviratozzák: Tegnap kezdődött meg az országos katolikus nagygyűlés, amelyet **Albrecht** főherceg nyitott meg. A királyi herceg megnyitó beszéde után **Schioppa** pápai nuncius beszélt, aki kijelentette, hogy: „sohasem engedünk vallási elveinkből.“ A felekezeti békéről hangsúlyozta, hogy az sohasem jelentheti a hitbeli közönyt. **Dr. Sipőcz Jenő**, Budapest főpolgármestere a főváros lakosságát két részre osztja. Az egyik rész érzéketlen az erkölcs, a hitélet és a nemzet nagy kérdései iránt, míg a másik rész született zaloblátlan, vallástalan, erkölcsötlen és nemzetietlen elem, amelyek közül sok az idegen, akiknek egyetlen vágyuk a pénzszerezés és élvezetvágyuk kielégítése. Ez az elem akkor is forradalmár, ha már vagyont harácsoló össze. A lakosság nagyobbik része minni-ennek az ellenkezőjét teszi. Ezután **dr. Prohászka Ottokár** székeséhvári megyés püspök beszélt, aki a liberalizmussal foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy az egyház már százötven éve hirdeti, hogy a liberalizmus és a szabadkőművesség tönkreteszi a keresztény kultúrát. Már XIII. Leó pápa enciklikájában felhívja a kereszténységet arra, hogy rántsa le a szabadkőművességet „ingyen tej, ingyen kenyér és csecsemővédelem alárcát. A liberalizmus szabadon akar gondolkodni: erkölcsötlenkedni, házasságot kötni és bontani, siberokni. A liberalizmus okozta azt, hogy az egyetemeken tücsköt-bogarat, erkölcssteleniséget és destruktívot adhatnak elő. A liberalizmus a földet kicsusztatta a magyar lába alól, az tán koldustarisznyát akasztott a nyakába és utlevelet nyomott a markába: Amerika felé. Mindez nem szabadság, az igazi szabadság az: „amit mi akarunk.“

— A kongresszus irányítására ajánlom a hitélet kímélyítését a destruktívval szemben, a hit vallását a liberalizmussal szemben és a keresztény szeretetet minden szociális törekvésben, — mondotta beszédének befejezésénél **Prohászka** püspök.

Magyarország és a kisantant.
(A magyar belügyminiszter tárgyalásai.)

Budapestről táviratozzák: A Reggel című lap úgy értesül, hogy **Daruváry Géza** külügyminiszter Bécsből való visszaérkezése után azonnal, már vasárnap fogadta a külállamok budapesti követeit. A lap megbízható helyről úgy tudja, hogy a külügyminiszter hétfőn fogja folytatni a kisantant államai val tárgyalásait, amelyeket Genfben **Benes** csehszlovák és **Ninacsics** jugoszláv külügyminiszterrel megkezdett. A tárgyalások elsősorban gazdasági természetűek, de fontos politikai kérdések is megvitatás alá kerülnek. A magyar-jugoszláv kereskedelmi szer-

ződés tárgyalását a közeljövőben kezdik meg. A tárgyalási anyag még az utlevél és vízumrendszer gyökeres reformját is felöleli.

Házak — adósságra.

(Érdekességek a temesvári munkástelepről.)

(Saját tudósítónktól.) A temesvári munkástelep lakói, illetőleg az ott épült házak tulajdonosai felszólítást kaptak a várostól, hajlandók-e az újonnan megállapított vételárat fizetni, mert ha nem, elvesztik tulajdonjogukat és csak mint lakók maradhatnak ott. A régebben készült adósvételek szerzőjét többek véleménye szerint nincs joga a városnak egyoldalúan felbontani. Ezzel szemben illetékes helyről kijelentették, hogy a fellek házzal annak idején alig négyezer ezer leibe került, s mert akkor még ezzel az összeggel sem rendelkezett a város, kölcsönt vett igénybe, amely, még törlesztve sincs, de a kamatait is fizetni kell. A magyar kormány annak idején támogatást helyezett kiállításba, a mi azonban elmaradt, a román kormány pedig mincosen abban a helyzetben, hogy szubvenciót adhatson. Az érdekeltek azt szeretnék, hogy közközlésben fejezzék be a még szükséges munkálatokat, de ez teljesen igazságtalan azokra nézve, akiknek semmi hasznuk a házakból. Az akkor 4000 koronaért vett házak, amelyek vételára ma sincs kifizetve, ma 100 ezer leinél többet érnek. Így tehát a közvetlenül érdekelteknek kell a

Papucs Mari.

Irtá: **Móricz Zsigmond.**

Vacsora után a cselédkérdésre került a sor. Ma mindenkinek szenzáció cselédügyei vannak. A cseléd kiemelkedett a régi tömegnyomorból s egyéniséggé vált, aki bizonyos személyi okok miatt egyidőre vállalja ezt a munkát, de minden pillanatban fentartja jövőjének önérzetét. Ilvenformán a szegény háziasszonyok, kik a régi életfelfogásban növe óhajtanak rabszolgának tekinteni a cselédet, szembe találják magukkal a modern háztartási alkalmazottat, aki szakmunkási rangban akar élni.

— Minden fiúten uti béremelés — panaszkodott a háziasszony. — Már rettegek a hétfőől, hogy mi lesz, mert vasárnap délután kimenője van a lánynak s kint meg beszélnek, isten tudja hol s kivel a zürichi valutát, meg a város összes cselédbérelakulását s hétfőn pokol van a házban, míg az új bér meg nincs.

— Nagyságos asszonyom, — mondja az egyik ur a társaságban — a német gyárakban ez már rendszer, de nemcsak minden hétfőn, hanem kivétel nélkül

minden nap. A munkások reggel megjelennek a főnök előtt, megbeszélnek az aznapi munkabért, aztán szépen mennek tovább dolgozni.

Akkor megszólal egy békésebb természetű ur, falusi református pap:

— No azért minálunk falun mégis más: az én cselédem, **Papucs Mari** ilyenformán ideális teremtés. Azt nem lehet elrontani, az a régi erkölcsöket őrzi szegényke.

— Bizonyára öreg cseléd: azoknak nincs párja, boldog, akinek régi tisztességben nőtt cselédje van.

— Tizenegy éves, — mondja a pap — de már hat éve szolgál. A váratlan adat mindenkit hangos derűltiségre kapott.

— Nálunk sem lehet kérem cselédet kapni, — magyarázta a pap. — Aki arra való, inkább elmegy a városba, ahol sokkal többet kereshet, azonfelül sokkal szabadabban élhet, lát, szórakozik, kitáthhatja a szemét s gyönyörködhetik ez világi mulandóságban... A feleségem egy félesztendeig egészen szolgáló nélkül kinlódott a háztartással s már nagyon keserű volt, mikor végre

egy papkollégámtól hallottam, hogy van az ő falujukban egy asszony, akit meg lehetne szakácsnének kapni... Ő nem fogadhatja fel, mert nagyon szabad erkölcsű személy s a faluban min denki ismeri, hát nem illik; ellenben én nem vagyok köteles mindent tudni róla s legalább egy időre kiségit, no...

Szóval irtam a szakácsnéért, meg is egyeztünk s szekeret küldtem elibe a vonathoz, mikorra vártuk.

Este, már sötét volt, mikor megérkezik a szekér. Beszél a kocis, hogy tiszteletes ur, itt a szakácsné.

Nagy örömmel sietünk ki feleségemmel; nézzük, hát a szekér üres.

— Hol a szakácsné?
— Ott van a szalmába, tiszteletes ur, a szekér fenekén.

Hát csakugyan ott kuporog egy tíz-tizenegy éves kis béka a szalmába, nagy egérszemekkel.

A feleségem csak elsírja magát:
— Istenem, hisz ennek dajka kell.

De feltápáskodik a kislány, azt mondja: ne tessék félni, tisz-

teletes asszony, már én öt éve szolgálók!

— Nohát akkor gyere be. A gyerek leszedi a cókmo-kjait s elhelyezkedik a konyhában. Az édesanyja nem jöhetett, hát ötöt küldte maga helyett.

— Tudsz-e legalább mosogatni? — kérdezte a feleségem.

— Tudok bizony, — mondja a gyerek — még pedig mindig meleg vízbe!

— No jól van, akkor eredj, mosd meg magad s fekdj le.

Másnap reggel már hainalban nagy csattogás van, jön a gyerek s kiáltja?

— Tiszteletes asszony, mit főzünk ebédre!...

Kiküldtük, hogy ne zavarjon, hát kérem, mire kimegyünk, nagy szerűen ég a tűz s a kislány a konyha közepén, mint egy kis bolond, egyedül ott táncol és dalol. Azóta is mindig dalol s mindig táncol. Nagyszerű hangja van s oly ügyes, hogy páratlan. Ha a feleségem rá szól, hogy valamit így, vagy úgy tegyen, mindigárt visszanyelve?

— Ne mondja nekem, elég régen szolgálók má! Annyit se tudnék!

— Lássák, ez még egy telje-

Mielőtt vásárol, a saját érdekében tekintse meg

V. MISSIR Fil & Co. S. A. divatruházat, Arad, Bul. Reg. Maria No. 21.

Dus választék kabát, kosztüm és ruhaszövetekben, bársony és kabát-plüchökben. A legújabb francia selymekben, kelengye vásznakban, stb.

különböző munkálatait költségeit és egyéb kiadásokat közösen fizeti. Viszont ha az érdekeltek ezt vállalják, akkor olyan előnyös kvóta alapján, amelyet minden érdekelt könnyen megfizethet, kapnak utat, csatornázást, körtét, ami ingatlanuk értékét nagyban emeli.

Károly trónörökös Kolozsváron.

(A clujai katedrális alapkövetétele. — Tüntetés a román opera érdekében. — Miniszterek az ünnepségen.)

Clujról táviratozzák: Tegnap délelőtt zajlott le a görög keleti székesegyház alapkövetétele ünnepsége, amelyen Károly trónörökös is részt vett és amelyre Kolozsvárra érkeztek Bratianu Jonel miniszterelnök, Florescu igazságügy miniszter és Mosoiu közlekedésügyi miniszter. Háromnegyed tizenegykor érkezett meg az a különvonat, amely a trónörökösöt, a minisztereket és a többi vendégeket hozta. Több ezernyi főnyi közönség jelent meg a vasúti állomáson a trónörökös és a miniszterek fogadtatására. Az üdvözlésre megjelentek között ott voltak Christa Miron erdélyi metropolita, Muresan prefektus, Petala tábornok, Isac Emil színészeti főfelügyelő, Hosszu CFR. üzletvezető és még számosan. A katolikus egyház nevében Zombory László dr. jelent meg a fogadtatásnál. Érdekes volt Bricad György olasz vadásztiszt, aki egy szelídített szarvast hozott ki az állomásra, hogy azt ajándékként Károly trónörökösnek felajánlja.

Háromnegyed tizenegy után néhány percre robogott be a különvonat a clujai vasúti állomásra. — Egetverő szetreaská kiáltások fogadták a vonatot, amelyből elsőnek Károly trónörökös lépett ki, aki tábornoki egyenruhát viselt. Utánna jöttek Bratianu Jonel miniszterelnök és a többi miniszte-

rek. A trónörökös barátságos kézszorítást váltott az öt üdvözlő notabiltásokkal. A miniszterelnök nem fogott kezét senkivel, csak udvariisan meghajlott mindenfelé. Ezután az állomás előtt várakozó autókra szálltak és az alapkövetél színhelyére hajtottak. A Calea Regele Ferdinand és Calea Victoriein végig az iskolai ifjuság és cserkész sorfalat álltak. A Cuza Vodá téren, ahol az ünnepség lefolyt tribünök emelkedtek. Óriási tömeg várakozott a vendégek megérkezésére. Hatalmas éljen fogadta az autókat és kocsikat. A díszes vendégsereg között ott voltak a francia, angol, osztrák, magyar és olasz konzulok, Ferenc tábornok, tártus, Nagy Károly református püspökök, továbbá Goldis László volt miniszter, az Astra elnöke.

Féltenekettől kezdődött az alapkövetéleli ünnepség. Ünnepi mise vezette be a jelentőségteljes eseményt. Mise után Károly trónörökös a betonlaphoz ment, ahol egy hatalmas pergamentlapot írt alá, amelyben az építés előzményeit tartalmazza. Amikor ezt az okiratot valamennyien aláírták, a pergamentet az alapkövébe betették. Ezután következett az alapkövé szentelése. Balan metropolita és Iván clujai püspök ünnepi beszédet mondtak. Majd Károly trónörökös mondtott rövid tartalmú beszédet. A görög katolikus és görög keleti egyházak együttműködéséről beszélt. A háza érdeke kívánja, hogy ez a két egyház egymással váltva munkálkodjék a hit megerősítésén. A megértést hirdeti Románia polgárai között. Siemen moldvai érsek tartott szentáni mely hatású beszédet, majd Balan metropolita szólt. Utánna Banu kultuszminiszter mondtott szentáni hatású beszédet, amelyben a nap ünnepi jelentőségét méltatta.

Lepadatu országgyűlési képviselő beszélt ezután. A képviselő beszéde alatt érdekes esemény történt, amelynek előzményei a következők. A clujai román opera eddig a kormány szubvenciójából fedezte azt a jelentős összegű deficitet, a mellyel az opera fenntartása járt. Néhány nappal ezelőtt az operai igazgatóság a kultuszminiszteriumtól rendeletet kapott, amelyben értesítették, hogy a kormány beszünteti a további szubvenció kifizetését és nem támogatja többé a clujai operát. Azonban a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a clujai operát áttelepítse Bucurestibe. A kultuszminiszter határozata nagy megdöbbenést keltett nemcsak a clujai opera környékén, hanem a clujai románság körében is. Az ünnepségen megjelent a clujai operai is. Lepadatu beszéde alatt két ro-

mán nemzetiszínű díszruhába öltözött férfi felment a trónörököshöz és átnyújtotta neki a román opera ház személyzetének röpcéduláját, amelyben tiltakoznak az ellen, hogy a clujai operát beszüntessék, bejelentik, hogy harcot kezdenek az ellen az akarat ellen, amely Clujt opera nélkül akarja hagyni. A trónörökös mosolygó tekintettel vette át a röpcédulát, elolvasta és átnyújtotta a mellette álló Banu szépművészeti miniszternek. Banu komolyan olvasta végig a röpcédulát. Ugyanekkor a román opera tagjai odakifaltották a trónörökös és a miniszterek felé:

— Hagyják meg Clujnak az operáját.

Banu miniszter kijelentette a trónörökösnek, hogy az ügyet újra megvizsgálja és ha lehet, fentartja a clujai operát. Ezen incidens után Goldis László az Astra elnöke mondott frappáns beszédet, majd Cluj polgármestere mondott rövid beszédet, amellyel az ünnep véget ért.

Délután Károly trónörökös rezidenciájában a prefekturán a székasos recepotók rajoltak le, a melyeken úgy a trónörökös, mint a miniszterek részt vettek. Ezután nagy közönség folyt le. Délután Károly trónörökös megtekintette a szentesfalvi repülőteret, este visszautazott a fővárosba. Bratianu Jonel miniszterelnök délután részt vett a clujai liberális pártkör ünnepélyes megnyitásán. Az esti gyorsal Nagyváradra utazott a miniszterelnök.

Mikor kell a lakónak kiköltözni.

(A temesvári törvényszék elvi jelentőségű döntése.)

(Saját tudósítónktól.) Érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a napokban a temesvári törvényszék. Stengel József lippai háztulajdonos azzal a megokolással, hogy háza rozoga állapotban van, a benne lakó három kereskedőt ki akarta lakoltatni. A kiköltötési eljárást a járásbírósnak indította meg a háztulajdonos, ahol azt a döntést hozták, hogy a három kereskedőnek harminc napon belül okvetlen ki kell költözni a rozoga épületből. A kereskedők dr. Baár Tibor ügyvédet bízták meg ügyük képviselésével, aki a járásbírósnak döntését megfeleltette a törvényszékhez. A törvényszék a napokban döntött az ügyben és úgy határozott, hogy a járásbírósnak a jelen esetben nincs joga a kiköltötést elrendelni, mert a kérdéses épület, mivel rozoga állapotban van, nem a polgári bíróság, hanem a közigazgatás hatáskörébe tartozik és csak az rendelhet el életveszélyesség esetén kiköltötásokat. Egyben a törvényre hivatkozva kimondotta, hogy ha hasonló esetben a ház renoválása válik szükségessé, úgy a bíróságnak

sen idilliikus jelenség ez a kis Papucs Mari, hát még ha az ember lassan megismeri a családi körülményeit. Ez egy ősi cseléd-család. Talán a rabszolgák felszabadítása óta szolgálnak. Természetesen az erkölcsük is olyanok.

— Az anyja, Papucs Sári, azért nem jött el, mert férjhez ment. Ugy látszik, a kislányát viszont azért küldte el, hogy ebben a dolgában ne zavarja. Van neki egész csomó lánya, mind szolgál, ki erre, ki arra s az egyikől a következő levelet kapta a mi kis Marink a napokban:

„Kedves testvérem Mari, értesítelek, hogy anyánk férjhez ment Tobákhhoz, azért a mi nevünk nem lesz már többet Papucs Mari és Papucs Juliska, hanem Kotor, mert a mi apánk Kádár Péter; hanem a Zsuzsi testvérünk Kurci, mert az ő apja Medve József, de most, hogy az édesanyánk férjhez ment Tobákhhoz, ezután mind a hárman Lenkeiek leszünk. csókol szeretettel testvéred. Papucs Juliska.”

Ehhez persze tudni kell, hogy a mi vidékünkön kivétel nélkül mindenkinek két neve van s mind a két nevet tudja mindenki mindenkinek. Ez a Tobák, igazi nevén Lenkei Antal; Kádár Péternek pedig a gunyveve Kotor volt, mert mindig kotort, ahol már más semmit nem talált, ő még ott is kapargált... Medve József pedig gunyvéven Kurci, ők azonban az

anyjuk gunyvevéről Papucsok lettek, holott az anyjuknak is más neve van beírva a mátrikulába, még pedig szép történelmi név: Barcsai.

Ilyen ősi állapotok közt élünk mi, kérem, ott falun a Tisza mellett.

A háziasszony visszatért a cselédkérdésre:

— De' remélem, a kis Papucs Marit nem fogja elereszteni, míg él, a háztól. A pap kis mosollyal felelt:

— Csakhogy nagy baj van, nagyságos asszonyom. A társadalmi szabadság olyan nagy lett, hogy nincs többet elnyomott tehetség; mindenki egy nap alatt odajuthat, ahova a sors sodorta; a kis Papucs Mari nem sokáig lesz cseléd, már bejelentette, hogy primadonna lesz... És lehetséges, kérem, mert mikor hozzám jött, csak öt betűt ismert, én egész télen foglalkoztam vele s levizsgáztattam a két első osztályból, most meg a tanítóm belebomlott s olyan zenei tehetséget fedezett fel benne, hogy éjjelnappal operáriákat daloltat vele. Így tehát én ki vagyok téve annak, hogy Papucs Mari nem vésni meg nálam, mint hü' dajka, önök pedig annak, hogy ugyanez a Papucs Mari tiz esztendő múlva Budapest csillaga lesz... Persze, nem ezen a néven, hanem valamilyen másikon, hisz van a családjában elég név, amelyik közül válogath

zódás nem szűnik meg, mert ez csak akkor válik hatálytalanná, ha a bérlet tárgya megsemmisül, azaz a ház teljesen összeomlik.

lik, úgy, hogy azt ujja kell építeni. A temesvári törvényszék érdekes döntését nagy megnyugvással fogadta a három lipcai kereskedő.

Románia

gazdasági tárgyalást kezd a szovjettel

(Kereskedelmi szerződés készül a két állam között. Rendezik a Dnyeszter-határt. Kiutasított menekülők.)

Chisenevől táviratozzák: A Colos jelentése szerint a belügyminisztérium táviratilag utasította a besszarábiai hatóságokat, hogy az ott tartózkodó orosz menekültek kiutasítását sürgősen kezdjék meg. Kitoloncolásuk október 10-én veszi kezdetét. Addig egy külön bizottság felül fogja vizsgálni azoknak a menekülteknek okmányait, akik állításuk szerint jogot nyertek arra, hogy Besszarábiában tartózkodjanak.

A kormány lépése állítólag a

szovjet intervenciójára történt. Románia és a szovjet között ugyan is a tárgyalások ismét megindultak és a kereskedelmi szerződés megkötése küszöbön áll. Román részről a bizottság elnöke Stangaci ezredes lesz Jovanovici tábornok helyet, akét eredetileg szemeltek volt ki erre a feladatra. A tárgyalásokat az ukrainai Tiraszpol városában tartják meg. Románia előterjesztést tesz a szovjetnek a Dnyeszter határ végleges rendezése is.

helyett 50.000 lelet kellett beérnünk. Az érnék, a tiszteletdíjak, az új dresszek, a felszerelés, a külföldi atléták idegen valutában fizetett költségei, az ellátás, a hazai atléták vasúti költségei, hatalmas pénzt emésztettek fel s így adódott a deficit, amely még a 60.000 lelet sem haladja meg. Tehát a 130.000 lelet deficitről terjesztett hírek nem felelnek meg a valóságnak. Talán dicséret illeti meg a temesvári sportterületet és nem gáns kezdeményező lépésünkért, amellyel sikerült a nemzetközi kapcsolatot felvennünk. Elértük azt, hogy atlétáink jövőre a cseh szövetség vendégei lesznek, majd a jugoszlávoké s megadtuk nekik a módot arra, hogy ismereteiket gyarapítsák s tudásukat bővítsék. Minden kezdet nehéz, s most, hogy a kezdeményezésen túl vagyunk, hisszük, hogy a jövőben önzetlen és nehéz munkánknak meg is lesz az eredménye.

Készséggel adtuk helyt a fenti kijelentéseknek, mert mindenkor elismeréssel adóztunk annak a farsadagos munkának, melyet a temesvári sportférfiak az ország sportja érdekében kifejtettek.

Aradi sport.

Glória CFR. — ATE. 1:1 (0:0) I. osztályú bajnoki mérkőzés. Hatalmas küzdelmet vívott mindkét csapat a két pontért, de a győzelem a szezon legizgalmasabb mérkőzése után egyik csapatnak sem jutott osztályrészül. A küzdő felek közül az ATE. volt a jobb, de a könnyelműen játszó csatársor miatt majdnem vereséget szenvedett. Legjobb tagjai Rémay I., Szabó, Zanon, Rémay III. és Murányi I. voltak. A Glória CFR. nem mutatta azt a játékot, amelyet tőle elvártunk. Csatársora egyéni támadásokkal kísérletezik, itt csak Vasváry és Crisnic játékát lehet kiemelni. A fedezetsor Chvojkiával az élén jól dolgozott. A védelem kissé ingadozó volt. Mágori két biztos goaltól mentette meg csapatát. A játék elején az ATE. hevesen támad, a kiszokó Puskás lö

vését a Kapufa menti, a visszatartó labdát Rémay II. fejei, de Mágori ment. Ugyancsak ő fejei ki Rémay II. tizenhatméteres lövés sarkába irányított szabadrugását. A Glória CFR. csatársora nehezen jön lendületbe, egy darabig támad, majd a félidő végéig mezőnyjáték. A második félidőben az ATE. több támadást vezet, de a lövések hátszányaiba kerülnek el a Glória CFR. rákóját, Murányi I. fejesét ismét a kapufa menti. Ez után a Glória CFR. támad többet, de az ATE. védelem biztosan szerez. A 36. percben azonban könnyelműen elnézi Crignic beadását, amelyet Vasváry szép kövéssel goallá értékesít. Az ATE. erre hatalmas támadásokkal felel és Murányi I. helyezett kövéssel kiegyenlít. A mérkőzést Szika vezette.

ATE. törpe—Glória CFR. törpe 3:0 (1:0). Bíró Pozsonyi Glória CFR. III.—ATE. III. 2:0 (0:0). Bíró Pavlovits.

Glória CFR. II.—ATE. II. 1:0 (1:0). Bíró Vulpe.

VSC—AAC. 1:1 I. oszt. bajnoki mérkőzés. A Várban lefolyt mérkőzés eldöntetlen eredménnyel végződött.

AC. III.—AMTE. 3.2. I. oszt. bajnoki mérkőzés. A tartalékokkal szereplő AMAE. a saját pályáján játszó bajnoki csapattól erős küzdelem után vereséget szenvedett.

Temesvári sport.

A vasárnapi bajnoki fordulóban a meglepetések egymást érték. Szól ez különösen az I. osztályra, ahol az Unirea veresége és a Kinizsi minimális gólarányú győzelme meglepetésként szerezte az egész országban szenzációt keltettek.

TMTE Unirea 2:1 (2:0.) Kinizsi—Unirea pálya. Bíró: Schuster Ottó (Kinizsi.) Amennyi sikerült az országos bajnokcsapatnak a TMTE-nak, azt valóra váltotta a munkás-csapat lelkes legénysége, amely legyőzte az Unirea komplettül felálló legénységét. Unirea választ. TMTE kezd. Az első percek játéka után már láthatóvá válik, hogy a megszokott Unirea főlény ezúttal elmarad. A 16. percben Tillus szereli Metzert jobbszélre leadott labdáival Rahus lefut, kicselezi a védelmet s a kapuvonalról beadja a labdát. Steiner (U) rosszul kapja lábára a labdát s azt védhetetlenül a saját kapujába lövi 1:0.

Unirea hatalmas tempóba küzd a ki egyenlítésért. Lövést-lövés után küld a munkások kapujára, de azok vagy mellé mennek vagy a hihetetlen bravúrral védő Kriszt zsákmányai lesznek. Közben pár percig hullámzó mezőny játék. A 28. percben Mitiscs lö. A sutót Ludvig ügyetlenül fogja a labda kiesik a kezéből, amit a ráfutó Stoffel a goalba küld 2:0. — A nem remélt eredmény felvilágoszza a közönséget s percekig tartó tapsorkánnal üdvözi a munkások derék csapatát. Folytonos, de eredménytelen támadással ér véget az I. félidő. A II. félidő hatalmas Unirea főlény mellett telik le, de a TMTE védelemben vonul, 2 csatára alig jut át a félvonalon. A TMTE megmutatta, hogy kell biztosan játszani s ezzel a 2 pontot biztosítani. Az Unirea a tömörülő védelem miatt nem tud semmit elérni. Az egyetlen goalt a 29. percben Metzler plasirozza Blaj beadásából. Dacára az Unirea vereségének az Unirea és a TMTE csatársora között nagy klasszis különbség van, a védelem körülbelül egyenrangú. Az Unirea a mérkőzést el-

könnyelműsködte és elidegeskedte. — Kozovics könnyelműen játszott. Metzler emberfeletti dolgozott. — A TMTE-ben Kriszt kapus szenzációsan védett és élete legszebb védését produkálta. Tillusz a centralhalf helyén a csapat felke volt. Grell és Rigoló II. biztos szerelésükkel ki-magaslottak. Schuster bíró feladatát jól töltötte be.

Kinizsi—Vulturii Lugoj. Bíró: Kovács L:0 (0:0) I. o. bajnoki. — Nagynehezen győzött a bajnokcsapat a lelkesen játszó lugosiakkal szemben. A nagyobb gólarányú győzelmet részint a rossz pálya, részint az elbizakodottság akadályozta meg. Állandó Kinizsi főlény, de eredményt csak a II. félidő 13. perceiben ér el. Matek passát Frech I. goallá értékesíti. — A Kinizsi csapatából hiányzott a lelkesedés és az összjáték, ezzel szemben a Vulturii élete legszebb formáját játszotta ki. Különösen kivált Kovács centerhalf és Bába hátvéd. Tonca kapus nagy szerencsével védett.

Tricolor—Patria II. o. bajnoki 1:1 (1:0.) Tricolor könnyen megnyerhette volna a mérkőzést, a támadások nagy részét ő irányították. — Tricolor 11-ből éri el goalját, II. félidőben Patria korból egyenlít. — Bíró: Tulbure.

Szeszgyár—Freidorf 3:0 (0:0) III. o. b. — Bíró: Kasper. — Az eredmény megfelel az erőviszonyoknak. Turul—Columbia 2:0 III. o. bajnoki. A Turul győzelme meglepetés. — Chisoda—Banatul 1:1. Bíró: Jenfer. III. o. bajnoki.

(Barátságos mérkőzések.)

TAC—Rapid 1:1 (0:0) Bíró: Szedmicsek. Mindkét csapat erős irammal fekszik a játékba. A Rapid mindvégig egyenrangú ellenfele volt a TAC-nak. A II. félidőben a TAC Österling révén szerzi meg a vezetést, melyet Schwarz a 41. percben egyenlít. A csatárok mindkét részen sok goalhelyzetet hagytak kihasználatlanul.

Unirea B—TMTE B 3:0 (1:0.) Unirea ifj.—TMTE ifj. 4:1 (3:0.) TAC ifj.—Rapid ifj. 3:1 (3:0.) Gyapjaipar—TAC B. 3:2 (1:1.) Tricolor ifj.—Chisoda 4:0 (1:0.) Chisoda B—Tricolor B. 1:1 (0:0.)

A Kinizsi házi teniszversenye. Szép sikerrel rendezte a Kinizsi fenti versenyt a következő eredménnyel: Férfi egyes: 1. Szabó, 2. Freund. — Női egyes: 1. Takácsné, 2. Kende M. Női páros: 1. Takácsné—Groszné, 2. Somlóné—Kende. Vegyes páros: 1. Groszné—Kovács, 2. Takácsné—Freund. Férfi páros: 1. Freund—Kanizsai, 2. Ott—Halbherz.

Budapesti sport.

A svábhegyi autóverseny győztese. Budapestról táviratozzák: A svábhegyi autóversenyen nagyszerű eredményeket értek el. A versenyszámokat 30.000 néző nézte végig. A verseny hőse Rützler volt, aki egy Steyr kocsival pályarekordot futott. A leggyorsabb verseny és turakocsi a Steyr kocsi bizonyult. Dél már Walter magyar uri vezető szintén Steyr kocsival győzött. A motorkerékpárversenyben az osztrák Kahner és Feledy magyar értek el jó eredményeket. Az első női motorkerékpárvezető Magyarországon Landauer Béáné a versenyben harmadik lett. Szélnárné, Méray-Flovári Opika, magyar korcsolyázó világbajnok a negyedik díjat nyerte a legkisebb típusú turautóval.

Kehrling győzelme Meránban. Meránból táviratozzák: Az itt ren-

Sport.

A kisantant olimpiájának deficitje.

(Hivatalos nyilatkozat.)

Temsvár. A napisajtó, sőt a sportsajtó egy része is világgá kürtölte, — sőt a sportsajtó bizonyos körökkel — hogy az olimpiád hatalmas deficittel végződött. Kárunk tárgyává tették, hogy ilyen hatalmas kiadásokat igénylő versenyt a mai viszonyok között rendezni nem szabad.

Mielőtt magára a deficitre vizsdatérnénk, a magunk részéről igenis szükségesnek tartjuk mentől több ilyen meeting megrendezését, még deficit árán is — mert ez csak a hazai sport fejlődését és virágzását vonja maga után.

A kormány és a hivatalos közegek készségesen elismerték a sport nagy fontosságát. Ennek az elismerésnek az alapján most az olimpiád rendezőt a hivatalos laktoroktól bőkezű anyagi támogatást kérnek.

Ami pedig a deficitet és annak okát illeti, hivatalos helyről a következők közlésére kértük fel bennünket:

— Biztos és határozott ígéretünk volt arra, hogy a román sport élet fenséges támogatója és ügybuzgó tagja Károly trónörökös személyesen részt vesz a versenyen. A fenséges ur kihatásba helyezett jelentőse kérészet arra, hogy a versenyt grandiózus és eddig nem látott méretekben rendezzük meg. Természetesen tartottuk, hogy a két napos át tartó versenyre nemcsak a szorosra vett sportemberek jönnek el, hanem arra a nagyszámú publikánusra is számítottunk, mely a fenséges ur kedvéért látogatni volna a versenyt. Sajnos, ilyen hatalmas és nagyarányú előkészület után a fenséges ur látogatása elmaradt, ennek folyamán képpen az érdeklődés megcsappant a 100.000 lel körüli,

HIREK.

Jelentkezzenek

az adózók!

(Az aradi adóbizottság felhívása)

(Saját tudósítónktól.) Az évi adóbizottságok munkáját meghosszabbítja az a körülmény, hogy többen nem jelentkeztek eddig a bizottság előtt adóügyük rendezése céljából. Az aradi pénzügyigazgatóságon, az I. emeleti 18. számú szobában működő 1. számú évi bizottság feli hívja a következőket, hogy haladéktalanul keressék fel a bizottság hivatalos helyiségét saját érdekükben, mert ellenkező esetben hivatalból állapítják meg adójukat.

Ottenberg Leo, Adamovits Pál, Arsa Avram, Budelescu Vaszilie, Bereczki János, Csizsar Antal, Dresein György, Dolacsin János, Lorescu Silvia, Fodor András, Fazekas János, Fejős Lajos, Grosz Márton, Jakócsán Adó, Jancsó Sándor, Konsitzky József, Markus György, Mitterbrunn János, Mot Andrei, Moroz F. József, Páfkás Károly, Putnic Andrein, Pereni Ignác, Raffay János, Szeged Péter, Székely Miklós, Szabó Imre, Tirschin György, Vágó Károly, Lugos György, Mézes Pál, Grünfeld Samu, Pap Octavian, Brauner Ljodovic, Molnár István, Körösi Pál, Kövér Márton és Viktor, Csonka Pál, Pomlány József, Grosz József, Kortáti János, Szalay Antal, dr. Szalay Géza, Dzimbec Vladimir, Corian Victor, Dittmann Petru, Polkár Sándor, Bánffy Sándor, Moinác Dome, Aurel Manciu.

— Gróf Bánffy Miklós Erdélyben. Gróf Bánffy Miklós, Magyarország volt külügyminisztere Erdélybe érkezett édes apjának, gróf Bánffy György bonchidai földbirtokosnak meglátogatására.

— Bethlen magyar miniszterelnök ismét hivatalában. Budapestről táviratozzák: Bethlen István miniszterelnök visszatért Radványból és ma reggel elfoglalta hivatalát. A miniszterelnök vasárnap nyilatkozik Szofonokon a genfi tárgyalásokról.

— Vecsey Ferenc hazaérkezett. Nagykanizsáról jelentik: Közel öt évi távollét után visszaérkezett Magyarországra Vecsey Ferenc, a kiváló hegedűművész. Jelenleg a Nagykanizsa mellett levő Vente-pusztán tartózkodik rokonánál, Kovács Sebestyén Tibor földbirtokosnál. Az érdeklődő újságírók előtt elmondta a kiváló művész, hogy ötszörföld alatt állandó hangverseny-körúton volt Dél- és Észak-Amerikában, a skandináv félszigeten, Olasz- és Franciaországban. Most családja meglátogatására és pihenni jött vissza szülőföldjére. Ősszel azonban ismét eltávozik Észak-Amerikába, ahonnan február hónapban tér vissza Magyarországra s akkor megkezdődik hangverseny körútját az országban.

— A temesvári banksikkasztás. A Banca Rumaneasca temesvári fiókjának igazgatósága a bankban előfordult sikkasztással kapcsolatban annak közlésére kér fel bennünket, hogy a lapokban között hír megjel a valóságnak, illetve a leirt tény csupán Rasca Nicolai, a bank volt tisztviselőjének ténykedésére vonatkozik, a bankot magát azonban semmiféle károsodás nem érte, mert nevezett a hiányzó összeget egészben megtérítette.

— Tisza István-kör alakul Budapesten. Budapestről táviratozzák: A Nemzeti Társaskör október 7-én tartotta közgyűlését, amely alkalommal megváltoztatta címét és Tisza István-körre alakult át abból a célból, hogy működési körén kívül is terjessze a Tisza-kultuszt.

— Végrehajtják Feszty Árpádot. Budapestről táviratozzák: Feszty Árpád VI., Bajza-utca 21. címre írtót kapott a vízművek igazgatóságától, hogy az elhasznált vizért és a vízmérő használatáért haladéktalanul fizessen be 12.700 koronát, mert ha nem fizet, haladéktalanul el fogják árverezni ingatóságait. — A Dajza-utca 21. számú ház földaléon Petőfi-ház, melyet fizetést esztendővel ezelőtt a Petőfi Társaság vett meg néhai Feszty Árpádtól. A Petőfi-Társaság azóta rendszeresen fizette a vízdíjat, érthetetlen tehát, hogy a vízművek igazgatósága miért akarja kiűzni is végrehajtani Feszty Árpádot? — Kombinálja a helyzetet, hogy Feszty Árpád ezelőtt kilenc évvel meghalt. A nagy nyomorban elhalt világhírű magyar művész lakása kilenc év óta a kerepesi temetőben van. Oda talán mégsem mennek utána a végrehajtók.

— Halálozás. Özvegy Róth Samu né született Moskovitz Fani október 7-én este 9 órakor 78 éves korában Temesváron hosszú szenvedés után meghalt. Holttestét Temesvárról Aradra szállítják és 9-én délután 3 órakor helyezik örök nyugalomra az aradi izraelita sírkertben. Az elhunyt uriaszonyt kiterjedt rokonsága gyászolja.

— Megindult a rajnai hajózás. Hágából táviratozzák: A Havasügynökség jelentése szerint a Rajnahajózás passzivreziszenciájának megszűnése óta megindult forgalom elérte az 1922. évi forgalom felét.

— Egymilliárdkétszázmillió egy háztelekért. Budapestről jelentik: Az építkezési törvény által biztosított magyaranyu kedvezmények hatalmas lendületet adtak az építkezési kedvnek, aminek következtében természetesen igen nagy mértékben emelkedtek a telkek árai is. A főváros egyik legelőkelőbb villanegyedének egy üres telke — értesülésünk szerint — még a mai rendkívüli árviszonyok között is horribilis pénzért kelt el. A szóbanforgó telek a Nagy János-utca 19. szám alatti ház hely és Hantos Elemér ny. államtitkár tulajdona volt. A telek, amely körülbelül 1300 négyszögöl, egymilliárdkétszázmillió koronás áron cserélt gazdát. Az új tulajdonos Klein Gyula, a Hitelbank ügyvezető igazgatója, aki pár héten belül meg is kezdi az építkezést.

— Lopás a villamoson. Biedt József né feljelentést tett a temesvári rendőrségen, hogy mialatt a villamoson utazott, ridiküliből 1500 lei pénzt ellopott.

— Késelés és véres verekedések. Szombaton és vasárnap éjjel több véres verekedés történt Temesváron. Karakas János és Serbán Vasil a József-városban verekedtek össze és mindketten súlyosan megsebesültek.

— A Gvárvárosban késelés közben Stanica Demeter a homlokán megsérült, míg a Dezer-utcában ma éjjel Georgevici András boltiszolga és Dancsó Antal fitáros szólalkoztak össze, majd késrel támadtak egymásra és mindketten súlyosan megsebesültek. Az összes esetekben a mentők voltak kénytelenek segílyt nyújtani és a súlyosabban sérülteket a kórházba szállították.

Aradi ember huszmilliót rabolt Stockholmban.

(Világsserte körözik az aradi származásu rablót.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrségre érdekes hírt érkezett ma délelőtt Stockholmból Svédország követségéből. A stockholmi rendőrség arra hívja fel az aradi államrendőrséget, hogy indítson nyomozást egy Schultze József nevű fiatalember kézzekerítésére, aki egy utcai bankot kirabolta.

A bankrablás augusztus 26-án történt. Részleteiről nem érkezett bővebb értesítés, csak annyit, hogy egy társaság kirabolta a francia-argentínai bankot és a páncélszobában levő háromszáznyolcezer svéd korona készpénzzel megszökött. Ez a hatalmas pénzösszeg

— József főherceg fia házasodik. Budapestről táviratozzák: József Ferenc főherceg, József főherceg idősebb fia eljegyezte Anna szász királyi hercegnőt, Frigyes Agost volt szász király leányát.

— Halálos szerencsétlenség az aradi vasútállomáson. Borzalmas návalos szerencsétlenség történt tegnap reggel kilenc órakor az aradi vasútállomáson. Molnár Dániel 18 éves cementgyári munkás a vasúti sínekben akaszt keresztül menni és nem vette észre a közlegető gyorsvonatot. A szerencsétlen fiatalember rövidlátó volt és valószínűleg nem látta a vonat mozdonyát, amely a síneltől tíz méterre dobta el magától. Molnár Dániel megröpedt koponyával holtan került el a földön. A helyszínre megérkezett dr. Stanber Andor háziorvos, aki már csak a beállított halált állapította meg. A szerencsétlenség áldozatát az alsótemető halottas házába szállították. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkinek sem terhel a felelősség.

— Ablakot üvegez Lészaw és Társa üvegezési vállalat Arad, Str. Crisan (Karolina-u) 12.

— Izgatás miatt letartóztatott földbirtokos. Az aradi törvényszék vizsgálóbírója ma letartóztatta Hiroslure gelvács-tanyai lakost, akit államellenes izgatással vádol az aradi ügyészség. A gazda nagyobb összeget adóval tartozott az államkincstárnak, melynek behajtása végett foglani mentek ki Hiroslure lakására. A végrehajtókat Hiroslure nem a legszívelvesebben fogadta. Kijelentette, nekik, hogy a rája kivetett adóösszeget jogtalanul tartja, azt nem fizeti ki és megakadályozta a tisztviselőket hivatalos funkcióik teljesítésében. Hiroslure azonban az állam ellen nézve is becsúszó kifejezéseket használt, amit az ügyészség államellenes izgatásnak minősített és ma kihallgatása során a vizsgálóbíró elrendelte letartóztatásba helyezését.

— Feltett kincse minden hölgynek hófehér arcára, bársonysima keze. Hogy el ne vesszisse, használja Brázay Najiad arc- és kéz-kremjét, mely mindenütt kapható. Nagyan élve is Klein cégnél Arad.

ma egy, huszmillió lejt tesz ki. A stockholmi rendőrség elfogta a bankrablók egy részét, de a főbűnöst, aki a pénzt is magával vitte, nem sikerült kézrekeríteni.

Kiderült, hogy a pénzt Schultze József a rablás megszervezője vitte magával, aki Romániába Aradra szökött, ahol rablásra tartózkodott. Megérkezett Schultze József személyletrása is. A vámmérő rabló elegáns, középtemű, borotváltképi huszonnyolc-három éves fiatalember. Beszél magyarul, németül, franciául, spanyolul, oroszul és svédül. A rablót két rabló fiatalembert nagy apparátussal körözi az aradi rendőrség.

— Halálra taposták egymást a templomban. Rigából jelentik: A kievi nagy zsinagógába istentisztelet közben a világosság rövidzárlat miatt kialudt. A templomban óriási pánik támadt. Az emberek halálra gázolták egymást. Hatvan ember meghalt, több mint százán megsebesültek.

— Talált pénz. Tegnap este Arad egyik főutóján ötezerháromszáz lei készpénzt találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti az aradi államrendőrségen. Str. Márásesti laktanya első emelet hetes számú szobájában.

— A Banca Romanasca temesvári igazgatósága a következő sorok közlésére kért fel bennünket: A Banca Romanasca temesvári fiókjával kapcsolatban a lapokban megjelent hír megfelel ugyan a valóságnak, amely nyíben Rosca Nicolae volt tisztviselőnkre vonatkozik. A Bankot azonban, minthogy nevezett a szóban forgó összeget megtérítette, semmiféle károsodás nem érte.

— Betörők és a zápor. Mulatságos esetet írunk nekünk Párisból. Két suhanc, Pierre Dussier, mészároslegény és barátja Raymond Menard betört a fürdőn levő Macé de Lépinav gróf palotájába és sok értékes tárgyat hurcolt el onnan. Egy órával később — most már tájékozottan — visszatértek és folytatták munkájukat. Újból telerakták minden zsebüket és éppen távozni akartak, mikor megeredt az eső. Elhatározták, hogy bevárják, amíg eláll. De csak zuhogott tovább, mire lefeküdtek a grófnő menvezetes ágyába. Reggel álmomba merülten találta a betörőket a takarítónő. Telefonozott a rendőrségre, ahonnan gyorsan megérkeztek és letartóztatták a betörőket. Mert a betörő ne féljen az esőtől. Vagy járjon ernyővel.

— Kósza hírek a mikádó haláláról. Newyorkból táviratozzák: A japánok körében — Tokióból érkezett táviratok szerint — a mikádó halálának híre van elterjedve. Az a felfogás tartja magát, hogy ugy a mikádó, mint a trónörökös a föld-rengés alkalmával meghalt, amif azonban szigorúan titkolnak és a mikádó helyettesítéséről gondoskodtak. A nép különben is nyomott kedélyre rosszul hatnak az ilyen és az ehhez hasonló hírek. A lakosság alsóbb rétege pedig újabb szerencsétlenségetől tart.

dezeti teniszversenyek során Merán város bajnokságát Kehring Béla (Budapest) nyerte meg és megverte Froitzheim német bajnokot 12:10, 8:6 és 6:0 arányban. 2. Froitzheim, 3. Péterffy (Németország.) Kehring ezúttal másodszor nyerte meg Merán bajnokságát.

Berlini sport.

Az 500 méteres futás új világrekordja. Berlinből táviratozzák: A Berliner Sportclub tegnap rendezte meg nemzetközi atletikai mérkőzését. A mérkőzésen a rudugrás világbajnokságát Hoff (norvég) tavalyi világbajnok nyerte el. Az ötszáz méteres futásban Allraund német atléta 1 perc 0.5 másodperc idővel új világrekordot állított fel.

Versengő birkózók.

(Milliók fogadások.)

Budapestről táviratozzák: A Fővárosi Cirkuszban a professzionista birkózó világbajnokságért folyó küzdelemben Schwarz legyőzte az eddig veretlen Petrovicot. A jelenleg Temesváron tartózkodó Czaja János értesítette a verseny vezetőségét, hogy a leendő győztesnek egy millió koronát tesz le, ha legyőzi őt. Ezt Jaagó birkózóbajnok, aki szintén részt vesz a versenyben, azzal tetézte, hogy ő 3 milliót tesz le, ha Czaja vele egy óra hosszat képes birkózni. A verseny fejleményeit amatőr-sportkörök is nagy érdeklődéssel várják.

Robbanás

a Sascha-filmgyárban.

(Egy alkalmazott életveszélyesen megsérült.)

Bécsből táviratozzák: Súlyos szerencsétlenség történt tegnap a Sascha-filmgyár felvételi helyén. Propst Henrik, a vállalat robbanó mestere a laarbergi robbanó telepen robbanó zsinórokat szerelt fel, amelyekre szükség volt a legközelebbi felvételekhez. Ezeket a gyújtó zsinórokat csak éles késsel szabad elvágni, mert minden szírlódás robbanást okozhat. Propst életlen késsel vagdoszt a zsinórokat, ami tüzet, majd robbanást idézett elő és a robbanómester súlyos égési sebeket szenvedett.

A robbanó telepen szurokfaklyák és robbanóhüvelyek, valamint egyéb robbanószerkek voltak felhalmozva és természetesen a tűz exploziót idézett elő.

Hatalmas detonáció rázta meg a helyiséget. Propstot ahig tudták kúhozni és életveszélyes sérüléssel a mentők a Ferenc József kórházba szállították.

Az előhívott bizottság hatalmas munkát végeztek és még ott is több robbanás történt. Egy és háromnegyed óras kemény munka után végre sikerült a tüzet lokalizálni.

A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a robbanás ügyében, mert kizártnak látszik, hogy a sze-

rencsétlenség megtörténhetett volna, ha a rendőrség előírt óvrendszabályokat betartják.

A filmkészítés technikája ma már annyira előre haladt, hogy ilyen robbanásoknak kellő felsze-

relés és óvatosság mellett, nem szabad megtörténniük. A Sascha-filmgyárnak nem ez az első szerencsétlensége, tavaly is tűz ütött ki egy a gyár által épített prater-beli filmvárosban.

Anglia nem maradhat tétlen.

(Az angol sajtó újabb akcióra biztatja lord Curson. :: Stinnes tárgyalásai a Ruhr-vidéken. :: Újabb drágulási hullám Berlinben.)

(A Közlöny távirati tudósítása.) Lord Curson angol külügyminiszter feltűnést keltő kritikája, amellyel a francia politikát bélyegezte meg, még mindig a sajtó érdeklődésének központjában áll. Egy, másuttal szólalnak meg a vezető angol sajtóorgánusok és mind helyeslik Curson férfias beszédét, de egyben arra is ösztökélik, hogy újabb akciót kezdeményezzen a béke érdekében, mert Németország is vele együtt Középeurópa leromlása Angliára is katasztrófával járhat. — Legújabb távirataink a következők:

(Szükség van Anglia beavatkozására.)

Londonból táviratozzák: A lapok élénken foglalkoznak Curson lordnak a birodalmi értekezleten elmondott beszédével és kijelentik, hogy a külügyminiszter a legfontosabban vázolta a külpolitikai helyzetet. A sajtó egyetért vele abban, hogy a kormány sohasem mulasztotta el a kezdeményezéseket, de nem osztóznak abban a kijelentésben, hogy a kormány többé nem vállalkozhatott hasznos közbelépésre, amikor a jegyzéket a franciák és belgák annak idején elutasították. A Times szerint Európának szüksége van a megoldásban Anglia aktív beavatkozására, mert a helyzet súlyosan hátráltatja a kereskedelem békejének helyreállítását. A Daily News szerint Angliának a válságos helyzetben tevékenykedni és szavát hallatnia kell. A Westminster Gazette azt írja, hogy határozott megoldást kell sürgetni, nem a Németország iránti szimpátiából, hanem saját gazdasági nyomorúsága enyhítésére, mert Középeurópa oly örvény felé halad, amelybe Anglia is belesodródhat. A lapok nem egyeznek bele lord Cursonnak abba a tervébe, hogy az újabb francia javaslatig stagnáljon a helyzet.

Stinnes tárgyal a megszálló francia csapatok parancsnokával.

Párisból táviratozzák: A mai nap eseményei közül, mint szenzáció emelkedik ki az a látogatás, amelyet a német nagyipar képviselői: Stinnes, Vögler, Klöckner és a ruhrvidéki állami bányák vezetője Velsen tettek Dégoourté parancsnokló francia tábornoknál Düsseldorfban. Ezt megelőzőleg Unabent, a megszállott terület határán megbeszélést tartottak, majd Stresemann kancellárnak a tárgyalásokra meghatalmazó irásával a kezükben Düsseldorfba utaztak, ahol nemcsak a megszálló francia és belga csapatok parancsnokánál, hanem a passzív rezisztenciából kifolyólag fogságban lévő Krupp von Bohlennek, a Krupp művek vezérigazgatójával is értekeztek. Dégoourté azonban nem mint a biro-

dalmi kormány megbízottait fogadta a nagyiparosokat, hanem tisztán mint érdekelt tulajdonosokat. A tábornok kijelentette, hogy a birodalmi kormánnyal csak diplomáciai úton veszik fel az érintkezést és a tárgyalást. A tárgyalások természetesen a munka újra felvételéről és a jövátételi szállítások újra megkezdéséről folytak. Párisban a nagyiparosok kezében volt kormányfelhatalmazást mindenestre a német kormány javára írták, mint jóakarátának egy jelét. A tárgyalások után Stinnesék visszautaztak Berlinbe a vezető körökkel való újbóli tanácskozásra.

A nagyköveti tanács Károlyi Mihály birtokainak elkobzása ellen.

Párisból táviratozzák: A nagy követek tanácsa a napokban foglalkozott Károlyi Mihály gróf vagyonelkobzási ügyével. A budapesti törvényszék ugyanis a magyar forradalom volt köztársasági elnökét hazaárulónak bélyegezte és összes magyarországi birtokait elkobozta. Károlyi a nagyköveti tanácshoz fordult, amely legutóbbi ülésén egy iratot szerkesztett meg, amely kimondja, hogy a trianoni békeszerződés értelmében forradalom alatti viselkedésért senki sem vonható felelősségre. Az iratot, amelyet Cambon, a tanács elnöke írt alá, a közel napokban megküldik a magyar külügyminiszternek.

Leverték a portugál forradalmat.

Madridból táviratozzák: A portugál forradalmat teljesen leverték. A vezérek mind elmenekültek.

Konstantinápolyban ünneplik a török csapatokat.

Konstantinápolyból táviratozzák: A bevonuló török csapatokat a lakosság lelkesen ünnepekte. A házakat fellebogózták és este a város fényárban úszott. A kormány nagy népünnepélyeket rendezett.

Újabb ürületes drágulási hullám Berlinben.

Berlinből táviratozzák: A külföldi fizetőeszközök újabb hatalmas emelkedése minden téren nagy drágulást idézett elő a jegynélkülös kenyér fontja 44 millió márka, egy tojásért ma már 15 milliót fizettek, sőt még ezen fölül is. Egy métermázsza brikett 245 millió 670 ezer márka, míg a

kocsz mázsája 616 és fél millióba kerül. Óriási módon megrágult a postai díjszabás is. A jövőben egy levelezőlap portója egy millió, míg a levélé 3 millió. Az újabb drágulásról beszámoló távirat október 8-án, tehát két nap előtt kelt. Azóta a márka Zürichben újabb 25 pontot esett, így el lehet gondolni, hogy az árak az újabb eséshez viszonyítva lényegesen emelkedtek.

Hogy áll a leu?

Okt. 8-án 100 leiert adtak

Nálunk:

- 2.56 svájci frankot.
- 7.68 francia frankot.
- 8.500 külföldi magyar koronát.
- 12.500 tényleges magyar koronát
- 14.000 belsőldi magyar koronát,
- 33.000 osztrák koronát.

- Zürichben 2.5750 frankot
- Parisban 7.80 frankot
- Budapesten 9500—10800 kor.
- Bécsben 32.200 osztrák koronát
- Berlinben 380.000.000 márkát
- Prágában 15.65 szokolt
- Belgrádban 41.50 dinárt
- Newyorkban 46 centet
- Londonban 1 font 980 lel.

Vakmerő betörés Lippán

(Kifosztottak egy fakereskedést.)

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő betörést követtek el tegnapelőtt éjszaka Lippán. Karf Dezső fakereskedő lakásába betörték, behatoltak az irodahelyiségbe és kifosztották a pánccs szekrényt. A betörés éjszaka egy és két óra között történt és a ház lakói hallották is a betörők munkáját, akik öt-hatan lehettek és éppen ezért nem merték a vakmerő tetteseket munkájukban megakadályozni. A tettesek átkulccsal hatoltak be az irodahelyiségbe, ott autogénforrasztóval, a legmodernebb betörőszerszámmal furták ki a pánccs szekrényt és onnan egy aranyórát aranylánccal, kétezer lel készpénzt és különféle ékszereket vittek el. A betörők valószínűleg tájékozottak voltak, mert a betörés előtti nap több mint százezer leinyi összeg volt a pánccs szekrényben. — A nyomozás megállapította, hogy a tettet valószínűleg lippai emberek követtek el, akik már többször fordultak meg Karp Dezső fakereskedő házában. A nyomozást a lippai csendőrség a legnagyobb apparátussal folytatja.

— Lloyd George a szia-indiánok törzsében. Washingtonból táviratozzák: Az amerikai hivatalos körök kezdeményezésére Lloyd George volt angol miniszterelnököt a szia-indiánok törzsének tagjai fogják fölvenni. Lloyd George október 15-én utazik át Minneapolison, ahol egy szia-indián küldöttség fogadni fogja és ugyanott rendezik a törzsfelvételi szertartást, melyhez az is tartozik, hogy Lloyd Georget egy „szépen hangzó” indián névvel ruházzák fel.

— Csak 35 valódi Rembrandt kép van a világon. Newyorkból táviratozzák: A híres Kutges-kollegium művészet történelem tanára könyvet írt a Rembrandt festményekről, amelyben azt állítja, hogy a 800 ismert Rembrandt kép közül csak 35 eredeti, a többi Rembrandt tanítványainak munkája. Egész Amerikában nincsen egyetlen valódi Rembrandt festmény sem. Valószínűleg lehet mondani két képet, amely a párisi Louvreban van, két ismert képet Szentpéterváron, négyet Londonban és három Rembrandt képet, amelyek a berlini Frigyes császár-féle képtárban vannak.

— Sportolók el ne feledjék, hogy Diana sósorszással lehet izmaink ruganyosságát legjobban megővni.

Javíthatatlan betörő.

(Fogházból való szabadulása utáni napon kifosztotta egy aradi ügyvéd lakását.)

Tegnapelőtt délután szabadult ki Nadel Berta rovtömött tolvaj az aradi királyi ügyészség fogházából. Három izben ült már huzamosabb ideig a börtönben Nadel Berta, akit azonban úgy látszik a kellemetlen rabság nem tudott megjavítani. A tolvaj szombaton reggel hagyta el másfél évi rabság után a fogház épületét és vasárnap reggel már újabb nagyszabású büntényt követelt el. Betört egy általánosan ismert aradi ügyvéd lakásába, ahonnan harmincezer lei értékű holmit lopott el és nyomtalanul eltűnt.

Seláriu fogházigazgató, mikor átadta a rovtömött tolvajnak a szabadulási levelét, megkérdezte tőle: No Nadel Berta mikor lesz ismét a vizontlátás? — Sohasem igazgató ur, arról szentül esküszöm — volt a felelet. — No hát figyeljem rám — mondotta az igazgató — ha magát egy hónapon belül nem hozzák vissza a fogházba, jelentkezzen nálam és én száz leit adok magának jutalom képen.

A fogházigazgató emberismerete ismét igazolódott, mert Nadel Berta kiszabadulását követő napon már is betörést követelt el és a rendőrség már nyomában is van a betörőnek.

Rendkívül érdekes körülmények összejátszása folytán jutott Nadel Berta ahhoz, hogy a betörést elkövetette. Mikor kitépett az ügyészség kapuján, a közelben egy öregasszonyt vett észre, aki a földön lévő vadgesztenyét szedte. Odament az asszonyhoz és összefelté kézzel arra kérte, hogy adjon neki szálást az éjszakára, míg másnap valami alkalmazást keres magának. Az asszony megsajnálta a fiatal leányt, aki esküdözött, hogy ártatlanul ült a börtönben és hazavitte lakására. A tolvaj segédkezett otthon az öreg asszonynak, aki az ügyvéd házában házmesterné, este pedig mindeketten nyugovóra tértek.

Másnap reggel a házmesterné korán elment a piacra, a leányt pedig egyedül hagyta nyitott lakásban. — Nyolc órakor a nőlen ügyvéd, a ház tulajdonosa elment hazulról. A lakása kulcsát bevitte a házmester lakásába és átadta az ott tartózkodó Nadel Bertának azzal, hogy délig, takarítsa ki a szobáit.

Alighogy kilépett a háziúr a ka-

pun, a tolvaj felment a lakásba, a szekrényt felfeszítette és onnan harmincezer lei értékű különböző holmit lopott el. Az öreg házmesterné csodálkozva látta, hogy „az ártatlan leányka” eltűnt háziúrról és csak akkor ébredt a történetek fájdalmas tudatára, amikor a há-

Megsemmisítették az aradi ügyvédi kamara választását.

(Az Országos Ügyvédszövetség értesítése.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi ügyvédi kamara nemrég történt elnökválasztását az Országos Ügyvédszövetség megsemmisítette. Az ügyvédszövetség döntése nagy feltűnést keltett Aradon, mert ez alkalommal a harmadik esetben semmisül meg a tisztikar megválasztása. A legutolsó választást, amelyen Miron Jusztin dr. aradi ügyvédet választották meg a kamara elnökévé, a választási határidő be nem tartása miatt semmisítette meg az Országos Ügyvédszövetség, míg a korábbi választás, amelyen Marsieu Jusztin dr. aradi ügyvéd lett elnök, a szükséges mennyiségű szavazatok hiánya miatt dőlt meg.

Az országos ügyvédi szövetség ez ügyben dr. Miron Jusztin aradi ügyvédhez a következő levelet intézte:

Közgazdaság. Valutapiac.

Aradi valutaárak. (Október 8.) Francia frank 13.25, svájci frank 39, dollár 219, dinár 2.30, szokol 6.30, lira 9.80, angol font 990, magyar korona 0.0070, osztrák korona 0.0030, **Kifizetések:** Budapest külföldi 85, belföldi 140, Bécs 330, Prága 6.42, Zürich 38.60, Milano 9.75, London 985, Páris 13, Newyork 217, Belgrád 2.47.

Temesvári valutaárak. (Október 8.) Newyork 216.50, dollár 226, London 985, angol font 990, Páris 12.45, francia frank 12.40, Zürich 38.50, svájci frank 38.75, Milano 9.75, lira 9.50, Belgrád külföldi 2.42, belföldi 2.30, dinár 2.20, Prága 6.40, szokol 6.30, Budapest külföldi 90, belföldi 145, magyar korona 136, Bécs 331, osztrák korona 330.

Bucuresti tőzsdézárulat. (Október 8.) **Kifizetések:** Páris 12.85, London 990, Newyork 217, Milano 9.80, Zürich 39, Bécs 0.0031, Prága 6.40, Budapest 0.0128. **Valuták:** Napoleon 800, leva 1.98, török lira 1.27, angol font 985, francia frank 12.90, svájci frank 39.50, lira 9.75, drachma 4.10, dinár 2.35, dollár 222, lengyel márka 0.0004, osztrák korona 0.0031, magyar korona 0.0070, szokol 6.35.

Zürichi zárlat. (Október 8.) Berlin 0.000.00075, Newyork 559, London 2543, Páris 33.60, Milano 25.40, Prága 6.45, Budapest 0.03, Belgrád 5.35, **Bucuresti** 2.57.50, Varsó 0.0007, Bécs 0.007875.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (Október 8.) Napoleon 69000, Amsterdam 7600—8040, Belgrád 223—237, Berlin 0.0035—65, **Bucuresti** 94—107, lei 95—108, London

zár felettsége volt a kifosztásért. Seláriu fogházigazgató a rendőrség emberének átadta a tolvaj arcképét és így reménytelő, hogy a betörő néhány napi szabadság után ismét elfoglalja régi zárkáját az aradi ügyészség fogházában.

— Dékán Ur! Van szerencsém tudomására hozni, hogy a romániai ügyvédek szövetségének állandó választmánya 1923. szeptember huszonkettediki határozatával Borneas Gyula ésársai által a dékán és a választmány megválasztása ellen beadott fellebbezésre az 1923. július 12-én és 15-én megtartott választásokat, mint törvényteleneket, megsemmisíti. Műhelytartás végett van szerencsénk közölni. Fogadja nagybecsűtésünk kifejezését. **Dimitrie Dobrescu** elnök és **Christa Vasilescu** titkár.

Moldovan Silvius dr. törvészéki elnök, az aradi ügyvédi kamara-kormány biztosja a közeli napokban fogja megtenni ez ügyben a szükséges intézkedéseket.

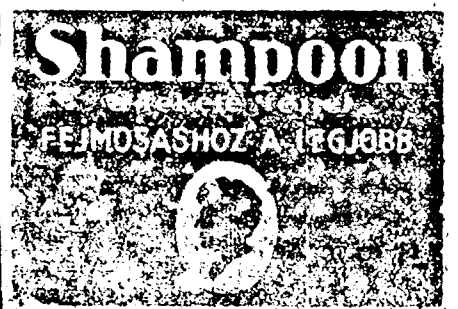
88200—92600, angol font 88700—93100, Milano 880—935, lira 890—945, Newyork 19400—20500, dollár 19550—20650, Páris 1150—1216, francia frank 1165—1231, Prága 575—617, Varsó 0.0576—620, Bécs 0.27.40—29.60, Zürich 3440—3660, svájci frank 3460—3680.

Budapesti értékpapirtőzsde. (Október 8.) Magyar Hitel 717.000, Osztrák Hitel 143.000, Salgó 595 ezer, Rima 148 ezer, Délsavas 128.000, Államvasút 425.000, Kolib 825.000, Alibantica 76.000, Kőszén 2.890.000, Papír 62.000, Slavonia 92.000, Földművelés 350.000, Viktoria 390.000, Kereskedelmi Hitel 28.000, Pesti Magy. Keresk. Bank 1.220.000, Beocsáni 1.050.000, Urániai 1.350.000, Láng 165.000, Lipcák 38.000, Schlick 125.000, Brasó 490.000, Zabodai 154.000, Baróti 20.000, Csikópar 3.600.000, Kéz-tild 120.000, Temesi szesz 90.000, Hungaria Műtrágya 225.000, Olasz Bank 47.000, Angol-Magyar Bank 125.000, Deszmitó 105.000, Magyar Cseh-bank 40.000, Nova 152.000, Kronbergeria 22.500, Köz uti 24.000, Csáky 58.000, Izzó 510 ezer, Mágnezit 3.200.000, Viktoria-butor 29.500, Ota 540.000, Malomsok 18.000, Pesti Hazai 3.800.000.

— Pénzvilág - Rumánische Finanzwelt a bel- és külföldi kereskedelmi és ipari élet szaklapja. Szerkesztőség Oradea-mare, Strada Jókai Mór 17.

— Távozó igazgató. Billing Henrik a temesvári városi villamosművek igazgatója, 31 évi munkássága után megvált állásától, amely alkalommal egy a tisztviselő, mint a munkások Kárász Rezső főkönyvelő vezetése alatt küldöttségben jelentek meg a távozó igazgató előtt, akit igen meleg hangon bucsúztattak. — Utódja dr. Miklósy Kornél, a villamos vasutak eddigi igazgatója lesz.

— Erélyes olcsósági akció Cseh szlovákiában. Prágából táviratozzák: A csehszlovák közlelmzési miniszter a legközelebbi napokban nagyvonalú olcsósági akciót kezd. Elhatározták, hogy minden áruvel letörlik a drágaságot, amely egész Csehszlovákiában nagy méreteket öltött. A gazdasági életnek és a csehszlovák korona vásárló erejének megfelelő árnívót akar elérni a miniszterium. A legszigorúbban fogják büntetni az áruzsorát. A közlelmzési miniszter olcsó árukat akar beszerezni és ezeket nagymennyiségben a piacra dobni, hogy ezáltal kedvezően befolyásolja az élelmiszerpiacot. A miniszteriumban elhatározták, hogy leszállítják a behozatali vámoikat, amelyek az élelmiszerekre vonatkoznak. Ennek megfelelően megfogják tiltani az elsőrendű élelmiszerszükségleti cikkek kiszállítását, legelőször is betiltják a szlovenszki burgonyakivitelt, a legközelebbi napokban pedig betiltják a rendelkezés következik a zabra és a szalmára, mert ezeknek igen nagy befolyásuk van a tejárak alakulására. Ezenkívül még egész csomó praktikus rendszabályt tervez a miniszterium az olcsóság elérésére. Dr. Franke közlelmzési miniszter a legközelebbi napokban kiáltványt hoz nyilvánosságra, melyben a drágaság leküzdésére hívja fel a köztársaság lakosságát. A miniszteriumban erős munka folyik az új program kereshatárait.

Mozi

* Aradi mozihírek. A poklok fergetegében címet viseli az a szenzációsan izgalmas dráma, amely még kedden és szerdán látható az Apollóban. A filmat attrakció, amely eddigi előadása is a közönség felcsigázott érdeklődését, s ennek kapcsán nagy leiszését érdemelte ki, a legsötétebb Afrika rejtelmeiben játszódik le. — Betty, a bátor és hőselkü leány megvető vakmerőséggel, ezernyi veszedelmek között kiment a menyasszonyát s sikerül oly jelentőségű győzelmet aratnia, hogy boldogság és nyugalom költözik az Afrikakutatók kicsiny hajtkáiba. — Még csak kedden láthatók az Urániában Fortuna-korak, a világ legeszantabb és legvakmerőbb kalandorának szinte emberfeletti bravurjai. Motorcsónak, automobil, légihajó, repülőgép, ejtőernyő vaskodnak egymással s a nagy harcban, a nagyszerű izgalommal teli küzdelemben a kalandor életével fizet meg sok-sok bűnéért. A keddi előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek az Urániában. — Óriási szenzációt mutat be csütörtökön az Apolló; színre kerül a Sámson és Delila című óriási méretű, koncepciójában és kiállításában egvik legnagyobb szerűbb, világhíres filmdráma, amely páratlan sikerek között került előadásra a világ ugyszólván valamennyi filmszínházán.

Divatját multa a shymmi. (Világhírű új táncok.)

(Bécsi szerkesztőségünkől.) Az őszi most már végérvényesen be-köszöntött, a fürdőkből hazatért hölgyeknek feketére sült arca kezd visszafelé fordulni, a korzón ismét nyüzsgés az élet és a szezon vesze-delmesen közeledik. A mondén világ erősen készül rá. Azzal, hogy az őszi divat parancsai szerint ki-egészítette garderobját, még nem rázta le valamennyi gondját, mert hiszen a legnagyobb „gond” csak ezután következik: meg kell tanu-ria azokat a táncokat, amelyeket a párisi táncmesterek találtak ki az új táncokra éhes közönség bol-dogítására. Az új szezon ismét a táncörület jegyében indul, az idén már is többet keresték fel a tánc-iskolákat, mint a múlt szeptember-ben, holott eddig a tavalyi szezon volt a legmozgalmasabb. A tánc-mestereknek jól megy dolguk. A lapok hírdetési rovataiban az ő hírdetéseik igen sok helyet foglal-nak. Már most is rendkívül nagy érdeklődés nyilatkozik meg az idei szezon új táncai: a „bluetox” és a „jáva” iránt. Mindkét tánc tu-laidonképpen csak régi táncok fel-újítása, miként általában a régi-hez való visszatérés jellemzi a mondén-táncok fejlődési irányát.

Az egyik divatos tánc, amint említettem a fox-blue. Hogy miért nevezik a táncot kék rókának, azon sokat törték egyesek a fejlé-ket, de sehogy sem tudták kitalál-ni. A rejtély kulcsa az, hogy Ame-rikában, ahonnan hozzánk London és Berlint át került, kékró-klaprémes ruhákban lejtették. Fil-ibemászó négyütemes simmi mu-zsikára kreálták az idei szezon csoda-táncát, a fox-bluest, amely minden bizonytalán lázba fogja ejte-ni egész Európát.

Az új tánc fő jellemzője, hogy a lépésekre nyomatékosan bele-ereszkednek, mintha súlyos nehe-zékek húznák lefelé a tagokat. — Hasonlít az immár divatmult sim-mihez, azonban nem oly figurális. Hosszu, nyújtott lépésekből fejlő-dik, mely előre-hátramooggással és kevés oldallépéssel. A blue-fox tánczenéje a simmi-zenéhez hason-lit, de nem oly szaggatott, pattogó, hanem jóval melódikusabb. — Párisban és a Semmeringen s a külföldi szállók ötórai felein már mindenki ezt táncolja. A fox-trot elemeit fölkelhetni e táncban, a mely a simmi megméselésének is tekinthető, miként ez a bolond, viháncoló tánc tulajdonképpen a fox-trot elfajulása volt. A külföl-di előkelő világ nagyon szereti s finomabb mozdulatai révén na-gyobb jövőre is számíthat, mint a simmi.

A másik tánc a „jáva”, amit zsávanak mondanak ki, szintén Párisból való s bár mily exotiku-san hangzik is a neve, az öregek boldog kárörömmel ismerik majd

föl benne a mazurka motívumait. Sőt bátran kimondhatjuk az ör-vendetes megállapítást, hogy a já-va nem más, mint a mazurka fel-újítása s a zenéje is mazurka ze-nékekkel egyezik. Ez lesz a másik sláger-tánc az idén.

Érdekes jelenség, hogy valóság-gal új táncoként tanítják a régi ke-ringőt, sőt már a külföldiek nem-csak a keringőt táncolják így, ha-nem a gyönyörű francia vaicert is kitarításos, szép lassúságát el-hagyva, mozdulataiban ily módon alakítgatják. Ez utóbbi azonban még nem egységes tanításmód eredménye, hanem inkább egyéni kísérletezések következménye, a mely a francia keringőt egészen kiforgatja méla ritmusából.

A tangó az idén is megmarad a táncostély műsorán, azonban ez a szép — a szenvedély vonaglását kifejező tánc — soha nem válhat általánossá, mert nehéz megta-nulni. Csak azok táncolhatják, a kik összetanulták és szép nozdu-latokra készségiük van. A tangó különben tavalyról nem változott s úgy látszik az idén is csak a kevés kiválasztottak kivételes örö-me lesz. A van-sztep sem válto-zott, de az elegáns világ már nem is táncolja, lassanként gészen el-tűnik a tánctermekből, népi tánc lett belőle a veroki mellé.

Irodalom, művészet

* Az aradi színház műsora. Ked-den: Bátor Salamon (bemutató B) bérlet. Szerdán: Bátor Salamon C) bérlet. Csütörtökön: Bucukeringő A) bérlet. Péteken: Levendula olcsó helyárral B) bérlet. Szombaton: Newwork szépe C) bérlet. Vasárnap délután: Az asszony verve jó. Este: Tangókirálynő. (operett bemutató bérletszünetben.)

* A temesvári színház műsora. Kedden: Hamburgi menvaszony. Szerdán: Leánvom hozománya 500 millió. Csütörtökön: Lánvom hozománya 500 millió. Péteken: Hermelines nő. (Bemutató.)

* Tiron Sylvia vendégfellépte Aradon. Tiron Sylvia, a cluji (ko-lozsvári román nemzeti opera kl-iváló énekesnője szombaton este lépett fel az aradi városi színház-ban Puccini örökszép Toscájában. Egy esztendővel azelőtt hallottuk a művésznőt utoljára énekelni az aradi színpadon és a már akkor is kifejlődött énekesnő azóta annyit fejlődött, hogy világviszonylatok-ban is nagy művésznő vált belőle. Szép csengésű, erőteljes hangja még tömörebb és finomabb lett, pianoi tiszták, nemesveretűek. — Erős drámai játéka illuziót kel-tett, meglátszik a művésznőn, hogy kitűnő mesterek foglalkoztak vele. A második felvonás nagy jel-leneteit megrázó erővel tolmácsolta. A közönség melegen ünnepelte a művésznőt. Róma Szarpiája a megszokott jó volt, hasonlóképpen Kertész Vilmos Cayradossia is

Az előadás elég jó volt, csak az első felvonás kórusa működött gyengén. (k. s.)

* A temesvári magyar dalárda matinéja. A temesvári magyar da-lárda a színházzal kapcsolatban vasárnap délelőtt irodalmi matiné-t rendezett, amelynek során bemu-tatták azt a két daft, amelyet a kolozsvári országos versenyen az első díjat nyerték. Gockler Antal karnagy ez alkalommal nagy ün-neplésben részesült, mert a da-lárdának minden egyes száma úgy a kiváló fegyelmezetttség, mint nagyszerű hanganyag és előadóké-pesség által minden dicséretet megérdemelt. A matiné keretében Horváth Antal, a dalárda alelnöke Crogleth Józsefnek, Wittigmayr Józsefnek és Markó Lajosnak, a kik több, mint harminc esztendeje tagjai a dalárdának, az Egyesü-let arany liráját és az országos dalszövetség diplomáját nyuitot-ták át ünnepélyes formák között. Hajdu Frigyes dr. az Arany János társaság tagja Szabolcska Mihály-nak egy alkalmi költeményét sza-valta el tökéletes sikerrel. Har-math Rózsi, Fekete Irén, Horváth László és Sipos Zsigmond a temes-vári színház tagjai temesvári köl-tők verseit szavalták a közönség állandó tetszésnyilvánítása mel-lett.

* Haladás előadás. Szép közön-ség élvezte végig Aradon a Haladás szombati műsorát, amelynek első szá-maként Koczander Liese feltűnően ügyes zongorajátékát tapsolták meg lelkesedéssel. — Molnár Aladár, az ismert mesélő bácsi egy újabb ked-ves fabulájával hagyott alapos im-pressziókat a hallgatóság lelkében. A vezetőség a Haladás szokott kará-csonyi vásárjára hívta fel a célt már tavalyról ismerő közönség figyel-mét. Szünet után szép Nevin-muzsi-kát hallgattunk Seidner Zsuzsi pre-ciz zongoraszólójában. Anyós Blan-kának mára is volt egy gyönyörű köl-teménye a mindig hálás és szavala-táért lelkesedő publikum részére. — Tanulságos mozikép zárta be a ked-ves estély műsorát.

* Aradi színházi hírek. Car-man vendégekkel. Érdekes opera-előadás lesz szombaton az aradi színházban. Pop Lia és Pável Constantin a cluji (kolozsvári) opera tagjai vendégszerepelnek egy este a Carmenben. Pop Lia aradi leány, aki még nem szere-pelt az aradi színpadon, de a róla érkezett hírek azt bizonyítják, hogy a cluji román opera egyik erősege. A másik vendégszereplő Pável Constantin nemesak egyik első tenoristája a cluji operának, hanem igazgatója is. Mindketten legjobb szerepeik egyikét éneklék a Carmenben. — Bátor Salamon. Amint már jeleztük az aradi pró-zai együttes az Artatlan donjuan szerzőinek legújabb bohózatát a Bátor Salamont mutatja be ked-den este. A darab címszerepét Darvas Ernő játssza, akinek ez-uttal ismét alkalom adódik alapo-san megkacagtatni a közönséget. Elsőrangú, hálás szerepet játsza-nak még az újdonságban Harmath Jolán, Mészáros Mária, Gómör

Emma, Tibor Lori, Seregh, Jávör és Selmei. A Bátor Salamon si-kere annyira biztosnak ígérkezik, hogy a színház igazgatósága szer-dán is műsorra tűzte. A komikus helyzetekben bővelkedő, szelleme-sen megírt bohózatban tehát két estén át lesz alkalma gyönyörködni a kellemes szórakozást kereső ara-diaknak. — Csütörtökön a Bucsu keringő reprise kerül előadásra, pénteken pedig B. Bérletben a Levendulát játsszák olcsó helyárral. Az aradi színház igazgatósága tervbe vette, hogy hetenként egy-két napon olcsóhelyáru előadást rendez, hogy a kevésbé tehető-s közönség részére is lehetővé te-gye az állandó színházlátogatást. Pénteken a Levendula előadása az első próbája az olcsóhelyáru színházi előadásoknak, amiket ez-után állandóan rendszeresít az ara-di színház.

* Pál Albert festőművész gyűjte-ményes képiállítás a Kulturpalota kistermében október hó 15-ig min-dennap este 7-ig megtekinthető.

* A milliárdos Jannings. Egy ró-mai jelentés szerint Jannings Emil, a világhírű filmszínész, 30.000.000 leinek megfelelő összeget kap Mus-solinitól azért, hogy egy olasz-film főszerepét eljátsza. Jannings életé-ben nem ez az első eset, hogy ilyen királyi honoráriumot kap. A „Nagy Péter cár” című monumentális film-ben játszott szerepéért 25 ezer dol-lárt (több, mint 50.000.000 leit) ka-pott.

NYILTER.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget. Nyilatkozat.

Alólirott kinyilatkoztatom, hogy miután Boros István kovácsmester-urat részeg állapotban oknél-kül és méltatlanul súlyosan meg-sérttettem a nyilvánosság előtt, kö-telességemnek tartom, hogy tőle boocsánatot kérjek, azt nyilvános-ságra hozzam és megfedekezett magaviseletemet elítéljem.

Kisjénő, 1923. okt. 6.

Pápay Károly

5775

sziogyárió mester.

Alólirottak fájdalomtól megtörve tudatjuk, hogy felejthetetlen édes-anyánk, nagyanyánk és rokonunk

Özv. Róth Samuné

szül. Moskovitz Fáni

é. hó 7-én este 9 órakor befeláldozó és áldásdus életének 78-ik évében hosszú, kínos szenvedés után lelkét az Örökkévalónak visszaadta.

Drága halottunkat Timisoaráról (Temesvárról) való átszállítás után é. hó 9-én d. u. 3 órakor fogjuk az aradi izr. sírkertben örök pihenésre helye-ztetni.

Timisoara (Temesvár)—Arad, 1923. október 8.

Deutsch Adolfné szül. Róth Hilda, Schul Henrikné szül. Róth Hermína, Róth Zsigmond gyermekei. Deutsch Adolf, Schul Henrik, Róth Zsigmondné szül. Büchler Margit vejei, illetve menyé, Schul Rozsó, Schul Gitta, Róth Zsuzsa unokái, Moskovitz, Róth és Perl családok. 5782

Angol szövetek gyári lerakata: télikabát raglán ruhaszövetek Székelynél, Arad, Piața A. Iancu Női divatáruban győ- (Szabadság-tér) 20. nyörű öszlujdenságok

Betörő felelős szerkesztő (Revolveres küzdelem az utcán.)

Ujvidékről táviratozzák: Az iteni rendőrség csüörtökön letartoztatta Zavikow Ivánt, a beogradi „Republika“ felelős szerkesztőjét és volt kiadóhivatali igazgatóját, aki kifosztotta számlásadóját.

Zavikow Iván ezelőtt öt nappal magánügyben érkezett Ujvidékre és Mókus Györgyné Király-utcai házában vett számlást. A barátságos természetű háziasszonynak csakhamar bizalmába férközött s a lakásában szabácson járt-foelt. A mikor szerdán reggel Mókusné a piacra ment, egyedül hagyta a lakásban Zavikowot, aki erre hirtelen akcióba lépett, feltörte a háziasszony szekrényét, azt kifosztotta, majd a jól végzett munka után ösz szecsomagozva a saját holmiját is eltűnt.

A betörő szerkesztő azonban ugylátszik nem tartotta túlságosan fontosnak az egész betörés-ügyet, mert továbbra is a városban maradt és így történt, hogy csüörtökön reggel a fatális véletlen összehozta az utcán Mókusnéval, aki hevesen rátámadt, tolvajt kiáltott és amikor a felelős szerkesztő kétségbeesetten menekülni kezdett, utána hamodott.

A kora reggeli ujvidéki utcában csakhamar izgalmos hajsza keletkezett, amelyben az egész piaci közönség, kofák, szakácsnők, rendőrök kergették az eszeveszetteen menekülő Zavikowot, aki egyik saroknál, mikor már halálra fá-

radt a futástól, revolvert rántott elő, a sikoltozó Mókusné mellé- nek szegezte és felszólitotta üldözöt, hogy azonnal oszotjanak szét körülben agyonlővi Mókusné. A szerkesztő kezéből egy rendőr kicsavarta a fegyvert, a dühöngő Zavikowot ártalmatlanná tették és bekísérték a rendőrségre. Tettét beismerte, csupán azzal védekezett, hogy nagyon meg volt szoruzva pénz dolgában. Átadták az ügyészségnek.

Gazdasági: IOAN NICHIU.

Urinőknek

himzés munkával állandó szép-mellékkeresetet nyujt Gratia fehérnemű-gyár.

„Varróleányt felveszünk.” Arad, Strada Meles-Melesa (Petőfi-a.) 8-16. Bajtárs az utvarból. 14033

Tészta-gyárogép (Knettmaschine)

100-200 literes és egy 16-20 HP. benzín vagy nyersolajmotor megvételre kerestetik. Ajánlatokat: „Gyárpar“ jegégre Kelet hírlapirodába Arad kérünk. 14083

Sürgösen keresek

megvételre kitermelésre alkalmas erdőt.

Cim: BÀNAT hírlapiroda, Timișoara (Temesvár). 78

Kifutó fiu

éjjelre jó fizetéssel felvételük. Cim a kiadóhivatalban.

MANOMETER

és mindenféle mérőműszereket béreli, javításokat vállal:
Gáspár műszerész, Arad, Str. Herta No. 1.
 javítás végett beüldött műszereket rövid idő alatt vissza küldöm. **Telefon 315.**

Ma már mindenki tudja, hogy legjobban és legolcsóbban **GOLDSTEIN LAJOS**-nál, Arad, Str. I. Brațianu (Weitzer-utca) vásárolhatunk harisnyát, keztyűt, női és férfi szveteret, 400 Yardos olasz cörna 9.— Lei, Clark 18.— Lei. D. M. C. 4:50 Lei. :: Munkások és tisztviselők 5% árkedvezményben részesülnek.

DIRECTIUNEA REGIONALA C. F. R. ARAD.
 No. 15793—1923. Serv. T.
Directiunea Regională C. F. R. Timișoara.
 Arad având nevoie de următoarele materiale face apel deci firmele cari sunt dispuse a furniza aceste materiale sunt rugate a inainta ofertă cel târziu până la 9. Octombrie a. c. la adresa Directiunea Regională C. F. R. Serv. T. Arad odată cu oferta se va trimite și mostră. Din okuri cel puțin 1/2 kg. pentru a putea face analiza.
T A B L O U 5684
 despre materialele de curățit și de una locomotive.

Clasa	No.	Obiect	felul	Cantitate
IV.	1	Bumbac pt. fitil de unș	kg.	64
.	5	Călti	.	3700
.	32	Cârpă	.	3600
.	36	Săpun de spălat	.	225
.	857	Bec de carbid	buc.	70
VII.	373	Maturi de tatarca	.	150
.	372	Maturi de unele	.	1320
VIII.	55	Praf de fier	kg.	9
IX.	602	Sioară de legat	.	20
XII.	54	Cănepă	.	1700
.	498	Chibrituri	cutii	1700
.	490	Perie de frecat cu coadă	.	225
IV.	38	Săpun cali	kg.	100
XIX.	2695	Lopăți de lemne pt. săpadă	buc.	150
IV.	13	Făclie	.	1000
XIII.	281	Vitriol	kg.	300
IV.	49	Oleu dynamo	.	2000
.	71	Oleu vulcan typ C. F. R.	.	45000
.	80	Oleu rapită	.	2000
.	64	Oleu cilindric de mică presiune	.	15000

Megnyilt Jankovics György női és férfi legolcsóbb divatruháza Arad, Str. Eminescu 4. (Deák Foras-utca) Goldschmidt ház.) 6714

Építészek! Bányák! Vállalkozók! Vizsonteladók!
 Saját készítményű kubikos és nyárfa talicskák elsőrangú kivitelben, szolid árak mellett **kaphatók:** 14012
AUFRICHT MIKSA, tűzifa, épület-, fenyő-szerszám- és műbator-kereskedésben.
 ARAD, Calea Victoriei 1-2. Telefon 69. IRUDA: Strada Bucur 8. Telefon 10.

Erdélyi és Bácskai Iparáruraktár

Reich B. Károly Fia és Tsa, Arad

Bulevardul Regina Maria No. 6.
 Interurb. telefon 649. :: Sürgöncim: Reich Kötélgyár.

Gyárt:
 Gazdasági kötélárut, zsinórokat, zsinórokat, hevedereket (gurtnikat), halász-hálókat, tennis közép-hálókat, lóhálókat, géphajtó-köteleket, tutaj-köteleket.

Gyári raktáron állandóan van:
 Rodöny-zsávoly (roletta gradli), ponyva, vitorlavászon, sima és csikos. Impregnált vízhatlan ponyvák és szövetek. Matrac-vásznak, gabonaszakok, szalmaszakok és jutevászak.

Tűzifecskezők, tömlők és egyéb kender-, len- és jute-készítmények. :: Lószőrfonóda

**Oszi felöltő- és ruha-
ajdonságok megérkeztek:**

JULIU PLESZ GYULA

céghoz, Arad, Str. Col. Piriol (Vörösmarty-u.) 3., a színház hátsó bejáratával szemben. = Külön mértékosztály. Saját angol és francia divatmalom. = Olcsó mozdít árak. = Das választék. = Kérem a névre ügyelni.

On köhög? Siessen a Csokoládé Királyhoz

Str. Mețianu (Forray-utca) 2. és vásároljon valódi hársfa-mézcukorkát, arany-eibis malátakivonatot, szalmiák gyógycukorkát. Köhögését rögtön megszünteti!

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítják.

Minden szó hirdetés ár 7 let.

Vastagabb betűvel 4 let.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni!

A legkisebb hirdetés ár 10 szóig 20 let.

A kiadóvivalat fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelynek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

FIATAL, szép árvalócsány idősebb úriember támogató barátságára vágyik. „Őszi napsugár” című leveleket Wallinger hirdetője Arad továbbítja. 13342

Alkalmazás.

HAZISZOLGÁT keresek, ki virágok kezeléséhez is ért. Cim Aradi Közlöny kiadójában. 5459

HAZVEZETŐNŐ, komoly, megbízható, mielőbbi belépésre vidékre kerestetik. Bővebbet Reiszerné Arad, Str. Vaslile Stroeescu 12. (Teleky-utca 24.) sz. II. emelet, délután 2—4-ig. 5705

MANIKURÓZÓ LEANY felvétetik. Cim Aradi Közlöny kiadójában. 5797

HOSSZABB írodal gyakorlatlalt bíró mérlegképes könyvelőnőt, aki gyors- és gépirni is tud, azonnali belépésre kerestünk. „Pioma” kőgyár Strada Mocioni 30. (volt Orczy-utca 10.) 5759

PERFEKT GÉPÉSZKOVÁCS Ipar, mező gazdaság, vagy uradalomban állást keres. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5762

MAGÁNYOS urhoz házvezetőnőnek menne háztartáshoz érő urinő. Vidékre is megy. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5669

ALKALMAZÁST keres 30 éves, nős, fűszer, csermeca, rövidúrá szakmában jártas kereskedősegéd, ki ügynök is volt. Szíves megkeresést Bíró János Govojdia kér. 5766

ENGROSSISTA fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre kerestetik Ehrenfeld fűszer nagykereskedésében Arad. 5763

IDŐSEBB borbély, ki hölgyfodrászathoz is ért, alkalmazást keres. Cim: Schmidt, Moneasa, jud. Arad. 5773

JÓRAVALÓ mindenest kerestetik Arad, Strada George Popa 10. I. em. 5774

PERFEKT szobaleány és szakácsnő azonnali belépésre felvétetik. Holländer Arad, Strada Cloșca (Szent László-utca) 7. 5778

FIATAL szolgát, vagy kifutó fiút azonnali belépésre kerestünk. Kelet hírlapiroda Arad. 14032

HAZIKISASSZONYNAK elmennék, ahol főznék és takarításban segédkeznek. Cim Kelet hírlapirodában Arad. 14033

DIPLOMÁS madám orvos mellé, esetleg privát házhoz ápolónak ajánkozik. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 13341

HAZVEZETŐNŐNEK ajánkozik vidékre gyermekszülető, gazdálkodáshoz, kertészethez, tehenészethez érő szorgalmas, szerény nő. Cime Wallinger hirdetőjében Arad. 13342

KERESEK egy szakképzett henteset, ki csermeca felvágottak készítésében perfect. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 13342

EGY varróleány, 2 napszamos ember felvétetik gyermekkosci műhely, Arad, Strada Simeon Balint (Dessewify-utca) 19. 5781

KIFUTÓ FIU, 16 fizetéssel nyomdánkban alkalmazást nyer.

Lakás.

STR. MOCIONI (Orczy-utca)ban, vagy annak közelében különbejáratu butorozott szobát keresek. Bővebbet „Pioma” kőgyár Str. Mocioni 30. (volt Orczy-utca) 10. 5760

LAKÁSCSERE. Timisoara (Temesvári) lakásomat (három szoba, előszoba, fürdőszoba s többi mellékhelyiség, zárt üvegajtós, telefon) felcserélném hasonló modern aradi lakással. Ajánlatok „Temesvár—Arad” jellegre Aradi Közlöny kiadójába. 700

KERESEK egy szoba konyhás lakást lépcső ellenében. Cim Banat hírlapiroda Timisoara (Temesvár.) 79

KBT egyszobás lakást munkások részére magas tér mellett keresünk, esetleg butorozatlanul, konyha nélkül is. Cimeket Aradi Közlöny kiadójába „Egyszoba” jellegre kérünk. 14033

Vétel és eladás.

VÁSZON-ERNYŐ üzletbejártat főlé, használt, de jókarban, hozzá való teljes vasfelszereléssel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5000

TELJESEN jókarban levő fehér gyermekágy és íróasztal eladó. Cim Aradi Közlöny kiadójában. 4001

PERZSASZÖNYEG, szörme kabátok, dísz tárgyak, briliáns gyűrű, férfi, női és fiú télikabátok, ágyak, asztalok, íróasztalok, diványok, alkov karnis, ágyterítők, storok, függönyök, fehérneműk, kézimunkák, női ruhák, stb. eladók. Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) szám I. em. jobbra. 1000

NŐI ÉS FÉRFI fehérneműt, asztal és ágyneműt, antik butorokat, porcellánokat, szőnyegeket, függönyöket, ezüst tárgyakat, stb. bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) I. em. jobb. 1000

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyegeket, egész gyűjteményeket a legnagyobb árban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Ellz-palota.) 11895

HÁZAT, szántófölddel, szőlővel, föld-, házbérletekkel, öreg kocákat, kövér sertéseket, juhokat keresek megbízóimnak megvételre. Arató-ügynökség, Lipova. 5758

ZONGORA, rövid, palisander, elsőrangú bécsi gyártmány, eladó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5778

HÁLÓSZOBA, konyhabutor eladó. Cim Aradi Közlöny kiadójában. 5779

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgösen keresünk antik butorokat, perzsa szőnyegeket, festményeket, műtárgyakat, régi üveg és porcellán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ötvös munkákat. Vidéki meghívásra kiutazunk. Szépművészeti Szalon Arad, Ortutay-palota. 13573

ELADÓ két szekrény, egy ebédlő asztal. Arad, Strada Oituz 111. (Illés-utca 30.) 5534

ELADÓ egy hat lóerős és egy 4 lóerős magánjáró garnitúra. Kabát Testvérek Magyarpécska 127. 5700

IRÓGÉPEK, kellekek raktára, szakszerű javító műhely. Szeged, Arad, Piata Luther 3. Telefon 111. 13731

KIFOGÁSTALAN frakk öltöny eladó. Cim Arad, Strada Consistorului 40—10. ajtó 3. 5764

NŐI BŐRKALAPOK Lei 160.— viszont-eladóknek árkedvezmény Posch áruház Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. 5767

HOMOKFUTÓ lóval, szerszámmal és két stráfkocsi 1 lóra eladó. Strada Dr. Rațiu 27—29. (volt Sarlot Domokos-u.) 5761

Ingatlan.

KÜLVÁROSI sarok magánház (falmérsi joggal, 150.000 lei havi forgalommal bíró fűszerüzlettel, egyszobás lakással 275.000 leiert eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 13936

MODERN ÉPÍTKEZÉSŰ magánház kerttel, azonnal elfoglalható lakással a vasút környékén eladó. Bettelheim-ügynökség, Arad, Piata Imperatul Traian (Attila-tér) 1—2. I. em. 5772

SAROKHÁZ nagyforgalmu vegyeskereskedéssel, nagy raktárhelyiséggel, lakással eladó. Bettelheim-ügynökség Arad, Piata Imperatul Traian (Attila-tér) 1—2. I. em. 5770

Üzletek.

STR. PENES CURCANUL (Lövész-utca) sarkán egy élelmiszer bódé eladó. 5780

JÖMENELELŰ vendéglő országút mentén betegség miatt, esetleg házzal együtt eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad.

FORGALMAS helyen élelmiszer üzlet eladó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5776

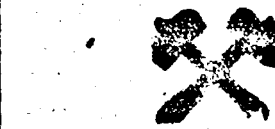
KÜLVÁROSI fűszerüzlet kétszobás lakással 25.000 leiert eladó. Azonnal átvehető. Uranus-iroda, Arad, főpostával szemben. 13936

VEGYESKERESKEDÉS nagy forgalommal, nagy raktárhelyiséggel, sarokházzal és lakással eladó. Bettelheim-ügynökség Arad, Piata Imperatul Traian (Attila-tér) 1—2. I. em. 5771

Oktatás.

PERFEKT francia és angol órát adó nőt, vagy férfit keresek. Cim Aradi Közlöny kiadójában. 400

STAATL. GEPRÜFTE Reichsdeutsche erteilt deutsche-französische Stunden, auch Schulnachhilfe. Adresse in die Administration. 5765

Azonnal Átdarabos és kocka szalonszenet

cca 8000 calóriás

szilézial

darabos és kocka

szalonszenet

szobafüvetési célokra,

akna és aprószenet

üzemi célokra, valamint

mosott speciális

kovacs-szenet

üzemek és szénagykerekedők részére

Prompt szállít:

lupényi darabos kokszt

FERROCARBON

Szénkereskedelmi Társaság,

a szilézial és belföldi kőszénbányák kizárólagos képviselői

TIMIȘOARA

Palatul „Agrar”

Telefon 9. 67

Fiók: Ciu, Calea Regele Ferdinand 70.

Expositura: Petrosani és Kattowitz.

Különféle.

BEVEZETETT forgalmas helyen levő üzlethez csendes, vagy aktív társ kerestetik. Ajánlatokat „100.000” jelige alatt Ecce üzletbe kérek Arad. 13964

A takarékos háziasszony:

„Sidel”

fém tisztítót,

Azurol

kéktőt,

„Strax”

suroló és kézműsoport

használ. 14032

Minden üzletben kapható.

Segédet

keresek a divatáru szakmából elsőrangú erőt, kirakattervező előnyben részesül.

„ORIENT” divatáruház, Arad.

Önkéntes árverés.

Arad, Str. Oituz (Illés-u.) 18—23. sz. magánház azonnal elfoglalható lakással szabad kézből önkéntes árverés útján f. hó 11-én délután 4 órakor elárvereztetik 75000 lei kiküldési árban. Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u. 1.) „Argus” irodában. 13542

KELICO nemes likőrök a legjobbak! „Ecce” hirdetőiroda. 13963